

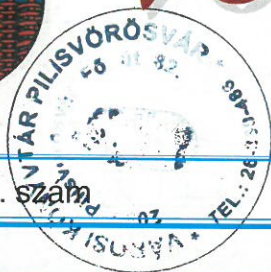
Vörösvári Újság

Merischwarer Zeitung

XV. évf. 11. szám

2009. NOVEMBER

Ára: 200 Ft

A megalakulásának ötvenötödik évfordulóját ünneplő Pilisvörösvári Német Nemzetiségi Táncegyüttes táncosai a Zeneiskola színpadán

(Cikkünk a 15., fotóalbumunk a 36. oldalon)

(Fotó: F. A.)

A TARTALOMBÓL:

Fő utca program: még mindig nincs eredmény (4. old.)

Gerstettenben a Német Egység ünnepén (9. old.)

15 éves az „A tempo” Koncertfúvós Zenekar (11. old.)

A Püspök atya megáldotta a plébániatemplomot (16-17. old.)

Október 23. Vörösváron

(18-19. és 22-23. old.)

Október 22. Általános iskolások megemlékezése a Hősök terén az 1956-os forradalom és szabadságharc évfordulóján

Október 30. Halloween party a Művészetek Házában

November 14. A Nyugdíjas Klub évzárója a Művészetek Házában

(Fotók: Fogarasy Attila és Brichta József)

Ezerkilencszáznyolcvankilenc október 23-án a déli harangszó után a Magyar Köztársaság megbízott elnöke, Szűrös Mátyás a Parlament erkélyén kikiáltotta a köztársaságot. Budapesten, a Kossuth téren több százezer ember gyűlt össze az évtizedek óta várt eseményre, amely pontot tett egy rendkívül ellentmondásos korszak végére. Végetért a szocializmus, a puha diktatúra, a gulyáskommunizmus. A legvidámabb barakk lebontatott: beköszöntött a demokrácia.

Tanítványaimmal ugyanekkor a szentiváni iskola felső tagozatának épületében, a tanárban szorongtunk, és a televízió képernyőjén néztük végig, amint a köztársasági elnökké avanszált pártember megjelenik az erkélyen, mint annak idején Nagy Imre, s a tömeg feje felett kihirdeti: „Magyarország köztársaság!”

Ez a nap akkoriban még nem volt ünnepnap. De reggel, amikor felkeltem, egyetlen öltönyömet, a bátyám levettet kék öltönyét vettem magamra, s ünnepélyes léptekkel indultam az iskolába. Volt, aki megbámult, miért van ez így kinyalva, mint ama „bizonyos” Pista Jézus neve napján. Nem értették, mi is történik valójában. Ki végre? Mi végre?

De én csak lépdeltem rendületlenül fel a hegyre, lifegő szárú nadrágomban, kopottas zakómban, virágos szívvél, magasztos gondolatokkal, naiv önmagammal.

Húsz év telt el azóta, húszéves a rendszerváltás. Nem tudom, tanítványaim közül ki emlékezik még erre a napra, a tévé villódzó képernyőjére, a zászlók lobogására, a tömeg morajára, a szárnyaló szavakra?

Bizonyára már mindnek gyereke van, kenyeret keres, betevőért hajt, számlát nyög, kölcsönt vesz fel, boldogulni igyekszik, boldoggá lenni, édes otthon teremtani, tartani, szeretet adni és kapni, békében s jólétben élni.

Akkori tanítványaim ma már az élet sűrűjében, harmincas éveik elején-derekán járnak. Vajon ők hogyan látták, élték meg a rendszerváltás magasztos pillanatát?

Mostanában nem találkoztam velük, nem nagyon tudom a választ. Pótlásként ott az internet. Egy akkori budapesti kamasz írja a köztársaság kikiáltásáról a következőket:

„Én harmadikos gimis voltam, és az igazgató óvatos duhaj volt, ezért nem vitt minket ki, viszont páran önhatalmúlag kimentünk.

Szűrös Mátyás a Parlament erkélyén

Utána viszont nem balhéztam, csak annyi volt, hogy igazolást kellett vinni, mire apám beírta az ellenőrzőbe: »Igazolom, hogy fiam tegnap a Kossuth téren kikiáltotta a köztársaságot.« De szép volna, ha előkerülne az az ellenőrző...»

És de szép volna, ha előkerülnének az akkori lelkesedések, az akkori hevület. Kicsit megcsömörlöttünk azóta a nagy demokráciától. Húsz évvel ezelőtt nekünk csak az előnyök kellettek, az árubőség, a piacgazdaság, a nyugati technológia. Az eszményeket forintra váltottuk. Most itt állunk remegő kezekkel, s forintjaink szanaszét gurulnak...

Fogarasy Attila

ADY ENDRE

Adja az Isten

Adja meg az Isten,
Mit adni nem szokott,
Száz bús vasárnap helyett
Sok, víg hétköznapot,
Adja meg az Isten.

Adja meg az Isten,
Sirásaink végét,
Lelkünknek teljességes,
S vágyott békességét,
Adja meg az Isten.

Adja meg az Isten,
Bár furcsa a világ,
Ne játsszak, ölő, gyilkos
Cudar komédiát
Adja meg az Isten.

Adja meg az Isten,
Mit adni nem szokott,
Száz bús vasárnap helyett
Sok, víg hétköznapot,
Adja meg az Isten.

HÍREK RÖVIDEN

Szakmai elismerésben részesült a Vörösvári Újság

A Studio Metropolitana Városfejlesztő Műhely által idén első alkalommal meghirdetett „Pátriánk” Helyi Sajtó Pályázaton jelentős szakmai elismerésben részesült városunk közéleti havilapja. A szakemberekből álló zsűri két kategóriában osztott ki díjakat. A kistéleplések lapjai között 2009 legjobbjának a Kerepesi Vélemény című Pest megyei újságot választották. A második helyen végzett a Vörösvári Újság. A nagyvárosok kategóriájában az év legjobb települési lapja kitüntető címet a Pápa és Vidéke nyerte.

A zsűri tagjai voltak: Tripolszky László, a Sajtószakszervezet elnöke, L. Gyöngyösi Zsuzsanna, a Független Újságírók Szövetségének elnöke, Kósa Csaba, a Magyar Újságírók Közösségének elnöke, Kleer László, a MÚOSZ Helyi Sajtó Szakosztályának elnöke, Czifrik Balázs, a Szabad Föld főszerkesztő-helyettese és Kriaszter Attila, a Studio

Metropolitana Városfejlesztő Műhely képviselője.

A díjakat a Budaörsön megrendezett 4. Településmarketing Konferencia keretében adták át.

A Kerepesi Vélemény főszerkesztője átveszi a szakmai díjat

Szerkesztőségünk nevében köszönetet mondok mindazoknak, akik e szép sikerhez akár közvetlenül, akár közvetve tevékenyen hozzájárultak. (Sajnos a díjátadásra nem tudtunk elmenni.)

Fogarasy Attila
felelős szerkesztő

Gromon Andrásné, Mici néni kitüntetése

A vörösvári Német Nemzetiségi Önkormányzat felterjesztésére „Az északi régió németiségéért” díjban (Für das Ungarndeutschum der Region Nord) részesült Gromon Andrásné, a pilisvörösvári Hagyományörző Egyesület elnöke.

A díjat november 14-én a solymári sportcsarnokban az Északi régió német nemzetiségi kultúrcsoportjai 10. gálaműsorának keretében adta át Heinek Ottó, a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának elnöke és Ritter Imre, az Észak-magyarországi Német Önkormányzatok Szövetségének elnöke.

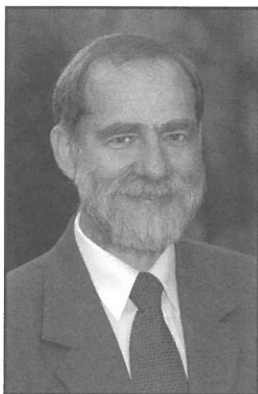
Koczka Gábor kitüntetése

Pilisvörösvár Város Önkormányzata felterjesztésére Pest Megye Közgyűlése „Pest Megye Közbiztonságáért” díjat adományozott Koczka Gábor r. alezredesnek, rendőrségi főtanácsosnak, őrsparancsnoknak. A díj ünnepélyes átadására december 4-én a Megyénapon kerül sor.

Szerződés a Fő utca vagyonkezelőjével

Interjú Gromon István polgármesterrel

– A szeptemberi közmeghallgatáson elhangzott, hogy a Fő utca program második fordulós pályázatának elbírálása várhatóan október hónapban megtörténik. Egyre többen kérdezik tőlem, mi van a pályázattal, hiszen már november közepén járunk... Van-e ezzel kapcsolatban bármilyen új információja?

– Örülök a növekvő érdeklődésnek. A pályázati útmutató szerint a Közreműködő Szervezetnek (esetünkben a Pro Régió Ügynökségnek) a pályázat beadásától számított 90 napon belül kell meghoznia a döntését, de a határidőt indokolt esetben 30 nappal meghosszabbíthatja. Mi szeptember közepén adtuk be a 2. fordulós pályázatunkat, melyet szeptember 17-én regisztráltak, majd október 26-án befogadtak és értékelésre bocsátottak. A bíráló bizottságon múlik, hogy mikor tűzi napirendre a pályázatunkról szóló döntést, melyet a nyáron még szeptemberre ígértek, majd később októberre. Mi annyit tehetünk, hogy előre felkészülünk a – remélhetőleg pozitív – döntés utáni feladatokra. Remélem, hogy a döntés novemberben végre megszületik, s ha így lesz, utána következhet a támogatási szerződés aláírása, a kivitelezői közbeszerzések kiírása és elbírálása, a nyertes kivitelezőkkel a szerződések megkötése, s ha minden jól megy, április végén, május elején megkezdődhetnek a munkálatok.

– A Fő utca program megvalósítása érdekében bérleti szerződést kell kötni a Fő utca vagyonkezelőjével, a Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központtal. Kissé furcsának találom, hogy bérleti díjat kell fizetnie a városnak azért, hogy rendbe hozza és karbantartsa azt a területet, amelyet az állam mint tulajdonos, illetve a közút kezelője eddig teljességgel elhanyagolt...

– Az úgy valóban furcsa, de szerencsére tényleges bérleti díjat nem kell fizetnünk. A helyzet az, hogy mivel a 10-es főút mindkét oldala a telekhatárig a Magyar Állam tulajdonában van, a Fő utcán való mindenféle felújításhoz meg kell kérni az állam tulajdonosi, ill. a vagyonkezelői jogait gyakorló szervezetek hozzájárulását. A Nemzeti Vagyonkezelési Tanács (NVT) vonatkozó határozata értelmében a tulajdonosi hozzájárulás egyik feltétele az, hogy az önkormányzat érvényes jogcímmel rendelkezzen az ingatlan „hasznosítására”. A Pro Régió Ügynökség a támogatási szerződés aláírásá-

nak feltételül szabta annak a bérleti mintaszerződésnek az aláírását, amelyet a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. (MNV) és a Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központ (KKK) közösen dolgozott ki.

Ennek a szerződésnek a lényege az, hogy az önkormányzatnak magára kell vállalnia a megépülő létesítmények (járdák, parkolók, csapadékvíz-elvezető-rendszerek stb.) üzemeltetését, sőt kezdeményeznie kell azok önkormányzati tulajdonba vételét. Tehát lényegében arról van szó, hogy az állam meg akar szabadulni a Fő utca üzemeltetésének gondjaitól és költségeitől, s ezeket az önkormányzatra akarja hárítani. A „Bérleti szerződés” elnevezés kissé félrevezető, mert az önkormányzat az állami vagyon használatáért nem forintban-értendő bérleti díjat fizet majd, hanem vállalja az üzemeltetést, aminek természetesen költségei vannak. Kísérletet tettünk a szerződéstervezet módosítására, de sajnos a Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központ ettől elzárkózott. Mérlegelve a helyzetet, a Képviselő-testület úgy döntött, hogy a Fő utca rendbetétele egy olyan jelentőségű előrelépés Pilisvörösvár életében, amelynek érdekében kénytelen vagyunk lenyelni ezt a keserű pirulát, és aláírni a szerződést.

– A leggyakoribb olvasói kérdés a Fő utca után a Kultúrházra vonatkozik. Ezért ebben a hónapban is megkérdezem: „Mi hír a Kultúrházról?”

– Rövidesen lezárul a felújítás kivitelezésére kiírt harmadik közbeszerzés. November 3-án volt egy helyszíni bejárás, amelyen két érdeklődő kivitelező jelent meg, s az öta jelentkezőt még egy harmadik is. Az ajánlattételi határidő: november 16. A tervek szerint november 27-én lesz az eredményhirdetés, s ha a közbeszerzés érvényes és eredményes lesz, akkor december 7-én lesz a szerződéskötés. A győztes kivitelezőnek 150 nap áll rendelkezésére a hátralévő munkák elvégzésére (építészeti munkák, belsőépítészeti munkák, bútorozás, villamos berendezések, gépészet, teremakusztika, légtechnika, felvonó, színpadgépészeti berendezések, színpadi hatásvilágítási rendszer, hangtechnikai rendszer). Ha minden a tervek szerint megy, akkor májusban átadhatjuk a felújított Művészetek Házát.

Ami a korábbi kivitelezővel szembeni pert illeti: a Pest Megyei Bíróságon június 22-én volt az első tárgyalás. Az alperes BAU-H&H Kft. és Társa ezen a tárgyaláson csatolta be érdemi írásbeli ellenkérelmét, s vitatja az önkormányzati követelés jogosságát. Az alperesi ellenkérelemre írásbeli válaszunkat 15 napon belül megadtuk a bíróságnak. A következő tárgyalás 2009. november 19-én lesz.

– Az Önkormányzat meg kívánja vásárolni a Szent Erzsébet utcai sporttelepen

lévő faház-büfét. Mi a polgármester úr elképzelése ennek hasznosítására, üzemeltetésére vonatkozóan?

– Folytatjuk azokat a lépéseket a sporttelepen, amelyek arra irányulnak, hogy tisztán elváljon egymástól a sporttelep, ill. a klubház (s benne a büfé) üzemeltetése. Ennek érdekében az első lépés az volt, hogy egy helyi vállalkozóval szerződést kötöttünk (egyelőre csak ideiglenesen, év végéig) a sporttelep üzemeltetésére. A második lépés az lesz, hogy a faházat megvásároljuk. Amint a faház tulajdonjogát megszereztük, szándékom szerint klubházzá nyilvánítjuk, melyet minden, az önkormányzat által támogatott egyesület használhat. A klubház üzemeltetésére pedig – beleértve a büfé üzemeltetését is – pályázatot írunk ki. Ez egyfajta bérbeadásként is felfogható, amelynek bevétele részben fedezheti, ellentételezheti az önkormányzatnak a sporttelep fenntartásával kapcsolatos kiadásait.

– A Képviselő-testület Kimmelné Sziva Mária-t választotta meg alpolgármesternek. Milyen hatásköröket, feladatköröket kíván átadni az új alpolgármesternek?

– A jogszabályok szerint sem a Képviselő-testület, sem a polgármester hatásköröket nem adhat át az alpolgármesternek, csak feladatok ellátásával (előkészítésével, végrehajtásával, a végrehajtás ellenőrzésével) bízhatja meg. Ennek a megbízásnak a jogi formája főállású alpolgármester esetén a munkaköri leírás, társadalmi megbízatású alpolgármester esetén pedig egy polgármesteri utasítás. Kimmelné Sziva Mária az előterjesztésem és a Képviselő-testület határozata értelmében társadalmi megbízatású alpolgármester lett. Ez azt jelenti, hogy a Polgármesteri Hivatallal nem áll a Munka törvénykönyve szerinti munkaviszonyban, így kötelező 8 óras munkaideje sincs – ami persze nem jelenti az, hogy ne kellene meghatározott időben rendelkezésre állnia a Hivatalban.

Az alpolgármester elsődleges feladata a jogszabályok szerint a polgármester munkájának segítése, ill. a polgármester helyettesítése annak távolléte idején. A polgármester távollétében, vagy tartós akadályoztatása esetén az alpolgármester ellátja a polgármester valamennyi feladatát, és gyakorolja hatásköreit. Ami a konkrét napi feladatokat illeti: szándékaim szerint Kimmelné Sziva Mária általános segítőm lesz, de kiemelkedően számítok munkájára az önkormányzati intézményekkel való kapcsolattartásban, a közbeszerzésekkel és a pályázatokkal kapcsolatos döntések előkészítésében, a szerződések, levelek, képviselő-testületi előterjesztések lektorálásban, az egyéni lakossági kérések és panaszok, valamint a közérdekű bejelentések kezelésében. Biztos vagyok abban, hogy alaposága, lelkiismeretessége, kiváló elemző-, lényeglátó- és emberi kapcsolatteremtő képessége révén alpolgármester asszony nagy segítségemre lesz a mindennapi munkában.

Fogarasy Attila

Tájékoztató a Képviselő-testület határozatairól, rendeleteiről

2009. november 5.
rendes ülés

Döntések a Városfejlesztő Kft.-ről

Pilisvörösvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete – egyben a Pilisvörösvári Városfejlesztő Kft. Taggyűlése módosítva az Alapító Okiratot a Felügyelő Bizottság elnökévé Pándi Gábort, tagjaivá dr. Kutas Gyulát és Falics Jánosnét megválasztotta.

Határozatok: 3-6/2009. (XI. 05.) sz.

Fő utca-felújítás

Bérleti szerződés jóváhagyása

A Képviselő-testület a Fő utca program megvalósítása érdekében jóváhagyta az állami tulajdonban lévő 10. sz. főút vagyonkezelői jogait gyakorló Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központtal kötendő, a tulajdonosi hozzájárulás megszerzésének feltételét jelentő, a Fő utca-felújítás keretében megvalósuló létesítmények jövőbeni fenntartásával kapcsolatos bérleti szerződés tervezetét.

181/2009. (XI. 05.) Kt. sz. határozat – 13 igen és 1 tartózkodás szavazattal.

Szennyvíztisztító telep fejlesztése

A közbeszerzési eljárás eredménye

A Képviselő-testület úgy döntött, hogy

1. a KÉ 19496/2009 „A Pilisvörösvári csatornahálózat és szennyvíztisztító telep fejlesztése” második forduló pályázati dokumentációjának, részletes megvalósíthatósági tanulmányának (RMT) és költség-haszon elemzésének (CBA) elkészítésére és a pályázat benyújtására lefolytatott közbeszerzési eljárást érvényesnek és eredményesnek nyilvánítja, és nyertesnek a ERBO-PLAN Mérnöki Szolgáltató Kft.-t (5700 Gyula, Hold utca 10.) hirdeti ki, az ajánlat szerinti nettó 4.800.000.- HUF ajánlati árral, mint a legalacsonyabb ajánlati árral.

2. a Kbt. 88. § (1) f) pontjára hivatkozva a MultiContact Consulting Kft. ajánlatát érvénytelennek nyilvánítja.

3. felhatalmazza a Polgármestert, hogy a nyertes ajánlattevővel, az ERBO-PLAN Mérnöki Szolgáltató Kft.-vel nettó 4.800.000.- HUF összegben az ajánlatban foglaltak szerinti tartalommal a vállalkozási szerződést aláírja.

182/2009. (XI. 05.) Kt. sz. határozat – 14 igen szavazattal.

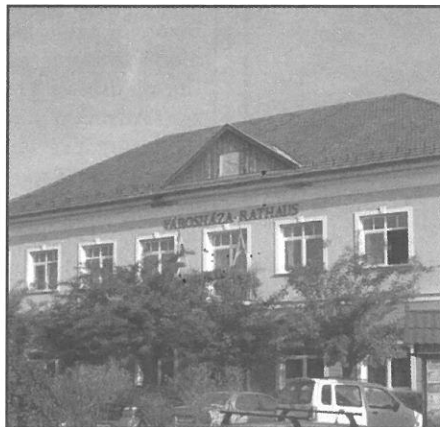
Ingatlanok összevonásáról

Pilisvörösvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy

1. megszüntetve a szennyvíztelepet határoló jelenlegi, nem hivatalos földutat, az 1577

hrsz. és 1580 hrsz.-ú ingatlanok teljes területét a szennyvíztelep céljára hasznosítja, s ezzel 1017 m² további területet biztosít a szennyvíztelep bővítéséhez,

2. megindítja a Szabályozási terv módosítását az 1580 hrsz. és az 1581 hrsz.-ú ingatlanok irányában is, ezzel 3.571 m² bővítési lehetőséget biztosítva, részben a jelen helyzet hivatalos dokumentálása (kerítéssel elfoglalt

terület az 1580 hrsz.-ból 1400 m²), részben a jövőbeni bővítés lehetőségének biztosítása céljából,

3. a Módosított szabályozási terv szerinti véderdő telepítését a következő évek költségvetési tervében mint szakfeladatot előírja,

4. a Pilisvörösvár és Solymár települések egyes ingatlanjainak megközelítését eddig biztosító, nem hivatalos földút megszüntetése miatt a Pataksor utcában a patak feletti híd kiszélesítését és megerősítését a következő évek költségvetési tervében mint szakfeladatot előírja,

5. az 1578 hrsz.-ú ingatlan jogerős elidegenítését s az elbirtoklás átvezetését követően hozzájárul az 1577 hrsz., az 1578 hrsz. és az 1579 hrsz.-ú ingatlanok összevonásához,

6. elfogadja azt az elvi koncepciót, hogy az összevont három ingatlanon valósul meg a KEOP-7.1.2.0 - 2008 - 0218 pályázat szerinti szennyvíztelep-bővítés.

183/2009. (XI. 05.) Kt. sz. határozat – 13 igen és 1 tartózkodás szavazattal.

Veszélyes kémények elbontása

A Képviselő-testület úgy döntött, hogy a Német Nemzetiségi Általános Iskola használaton kívüli, balesetveszélyes kéményeinek elbontását, valamint a tetőszerkezet sérült, szintén balesetveszélyes részeinek javítását támogatja azzal, hogy a villámvédelem kiépítéséből fennmaradt 565.842 forintot pénzeszköztádként biztosítja a fenti munkálatok elvégzésére.

184/2009. (XI. 05.) Kt. sz. határozat – 13 igen szavazattal.

Lakások értékesítése

A Képviselő-testület az alábbi, jelenleg üresen álló lakásokat nyilvános pályázat útján meghirdeti eladásra az alábbi limitáron:

Arany J. u. 1/b. II/6.	10.965.000,- Ft
Bányató u. 4/a. I/3.	7.905.000,- Ft
Muskáti köz 5.	10.500.000,- Ft

187/2009. (XI. 05.) Kt. sz. határozat – 14 igen szavazattal.

Kerítésjavítás támogatása

A Képviselő-testület támogatja a Római Katolikus Plébánia élet- és balesetveszélyes kerítésének javítását. A kerítés helyreállítására vonatkozó beruházást az Egyházközség bonyolítja le.

A kerítésfal Templom köz felőli élet- és balesetveszélyes szakasza lebontásának és újjáépítésének 1,5 millió forintos költségeihez az Önkormányzat támogatási szerződés keretében 650.000 forint támogatást nyújt a Római Katolikus Plébániahivatal részére.

188/2009. (XI. 05.) Kt. sz. határozat – 11 igen, 2 nem és 1 tartózkodás szavazattal.

Faház tulajdonjogának átvezetése

A Képviselő-testület tulajdonosi hozzájárulását adta a Szent Erzsébet u. 37. szám alatt fekvő, 3684 hrsz.-ú ingatlanon (Sporttelep) a büfé-faház felépítmény földhivatali átvezetéséhez, illetve külön hrsz.-ú ingatlanként történő feltüntetéséhez.

(A tulajdonjog földhivatali feltüntetését követően az Önkormányzat meg kívánja vásárolni az épületet. – a Szerk.).

190/2009. (XI. 05.) Kt. sz. határozat – 13 igen szavazattal.

Alpolgármester megválasztása

A Képviselő-testület Kimmelné Sziva Máriát megválasztotta társadalmi megbízatású alpolgármesternek.

191/2009. (XI. 05.) Kt. sz. határozat – 13 igen és 1 tartózkodás szavazattal.

A Képviselő-testület Kimmelné Sziva Mária társadalmi megbízatású alpolgármester tiszteletdíját bruttó 175.000 forint/hó összegben határozta meg.

192/2009. (XI. 05.) Kt. sz. határozat – 14 igen szavazattal.

A Képviselő-testület Kimmelné Sziva Mária társadalmi megbízatású alpolgármester részére 30.000 forint/hó költségátalányt és hivatali telefonhasználatot állapított meg.

193/2009. (XI. 05.) Kt. sz. határozat – 14 igen szavazattal.

Önkormányzati bizottságok

A Képviselő-testület megválasztotta:

– Pándi Gábort a Pénzügyi, Városfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság (PVKB) elnökének,

(Folytatás a 6. oldalon. – a Szerk.)

Tájékoztató

a 2009. december 24-ével kapcsolatos munkarendről
Pilisvörösvár Város Polgármesteri Hivatalában

Ezúton tájékoztatom Tisztelt Ügyfeleinket, hogy a 2009. december 24-ével kapcsolatos munkarendváltásoknak megfelelően Pilisvörösvár Város Polgármesteri Hivatalának ügyfélfogadási ideje az alábbiak szerint alakul.

December 18. (péntek) munkanap csütörtöki munkarend szerint, a Polgármesteri Hivatalban és az Okmányirodában nincs ügyfélfogadás.

December 19. (szombat) munkanap a pénteki munkarend szerint, ügyfélfogadást csak az Okmányirodában tartunk 8.30 -tól 11.30 - ig.

December 24. (csütörtök) pihenőnap

Tájékoztatom a Tisztelt lakosságot, hogy a legközelebbi ügyfélfogadási nap 2009. december 28., hétfő délután (13 órától).

Dr. Krupp Zsuzsanna
jegyző

Felhívás tüdőszűrésre

Értesítem Pilisvörösvár Város polgárait, hogy a 2010. évi tüdőszűrés 2010. január 5-től január 26-ig tart.

A tüdőszűrés helye: Szent István u. 18.

(Szent István utcai volt óvoda épülete)

Hétfő, szerda: 12-18 óráig.

Kedd, csütörtök, péntek: 8-14 óráig.

Dr. Krupp Zsuzsanna
jegyző

Kis segítség a nagy számlákhoz

Amint azt a híradásokban, médiában is hallani lehetett, 2008-ban az ELMŰ extraprofitot termelt, melyet ez év augusztusától kezdődően a rászoruló fogyasztók körében szétosztotta.

A támogatásra két kör volt jogosult: egyfelől a védendő fogyasztók, másrészt azok, akiknél a kikapcsolás feltételei 2009. április 16-ig (a kikapcsolási moratórium végéig) fennálltak. Utóbbiaknak az ELMŰ levélben küldött igénylő lapot, míg a védendő fogyasztók számára a Városi Napos Oldal Szociális Központ, Pilisvörösvár Családsegítő Szolgálatára tette elérhetővé a támogatást. Védendő fogyasztóvá nyilvánítását az kérheti, aki bizonyos rendszeres ellátásokban részesül, így az önkormányzat által folyósított szociális juttatások valamelyikében (pl. ápolási díj, rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény stb.), vagy a Magyar Államkincstártól kap fogyatékosági támogatást, vakok személyi járadékát vagy emelt összegű családi pótlékot.

A Városi Napos Oldal Családsegítő Szolgálatának segítségével – az ESÉLY Családsegítő Szolgálattal együttműködve – összesen 114 védendő fogyasztó került a jogosultak listájára. Civilek és az ellátott települések önkormányzatai is sokat segítettek abban, hogy minél több ember tudomást szerezzen a lehetőségről.

Az akció eredményeként összesen 3.868.594 Ft-ot utalt át a Hálózat Alapítvány a fogyasztóknak, melyet 50 pilisvörösvári, 21 pilisszentiváni, 28 pilisszántói, 14 nagykovácsi és 1 remeteszőlősi lakos között osztottak szét. Fogyasztónként változó volt a támogatás mértéke: a megítélt és átutalt összegek 10.000 és 150.000 forint között mozogtak.

Sok fogyasztónak az áramdíj-támogatás nagy segítség volt, mivel a mai gazdasági helyzetben a családok megélhetése fokozott nehézséget jelent. Akár egy kisebbnek gondolt számla tartozás kifizetése is súlyos probléma lehet olyankor, amikor a családnak eleve is szűkek az anyagi lehetőségei.

Kovácsné Selymes Erzsébet
intézményvezető

Torzsa Melinda Judit
szolgálatvezető

– Lukács Katalin Ágnes az Oktatási, Kulturális és Sportbizottság (OKSB) elnökének,
– Preszl Gábort a PVKB tagjának,
– Pándi Gábort az OKSB elnökhelyettesének,
– Paul Lászlót az OKSB tagjának.
194/2009. (XI. 05.) Kt. sz. határozat – 13 igen és 1 tartózkodás szavazattal.

Szavazatszámlláló bizottság

A Képviselő-testület a 8. sz. szavazóköri szavazatszámlláló bizottságba megüresedés miatt az alábbi új póttagokat választotta meg: Peller Erika, Huszár Gergő.

195/2009. (XI. 05.) Kt. sz. határozat – 13 igen szavazattal.

Képviselő-választás költségei

A Képviselő-testület biztosította a 2009. december 20-i időközi önkormányzati képviselő-választás során felmerülő költségeket (800.000 forint).

196/2009. (XI. 05.) Kt. sz. határozat – 14 igen szavazattal.

Hivatal plusz költségigénye

A Képviselő-testület a Polgármesteri Hivatal személyi jellegű keretét 4.200.000 forinttal megnövelte, tekintettel a Hivatalban történt évközbéli személyi változásokra (alpolgármester lemondása, új alpolgármester megválasztása, nyugdíjazások).

197/2009. (XI. 05.) Kt. sz. határozat – 12 igen és 2 tartózkodás szavazattal.

Felügyelő Bizottsági tag delegálása

A Képviselő-testület a pilisvörösvári szennyvízhálózat üzemeltetését végző Pilisvörösvári Vízművek Kft. Felügyelő Bizottságába Szakszon József helyett Kimmelné Sziva Máriát delegálta.

198/2009. (XI. 05.) Kt. sz. határozat – 14 igen szavazattal.

Egyéb határozatok

179/2009. (XI. 05.) Kt. sz. hat. a Templom Téri Általános Iskola tanítási napjának átcsoportosításához szükséges fenntartói hozzájárulásról. 180/2009. (XI. 05.) Kt. sz. hat. a Templom Téri Általános Iskola nyugdíja vonuló közalkalmazott státuszának további biztosításáról. 185/2009. (XI. 05.) Kt. sz. hat. dr. Für László háziorvos egészségügyi ellátási szerződésének módosításáról. 186/2009. (XI. 05.) Kt. sz. hat. a Klapka u. 4/B. C épület fszt. 1. sz. önkormányzati bérlakás értékesítéséről. 189/2009. (XI. 05.) Kt. sz. hat. a Bányató u. 1. szám alatti 642/B/4 hrsz-ú társasházi ingatlanl kapcsolatos vételi ajánlatról (elutasítva – a Szerk.). 199-231/2009. (XI. 05.) Kt. sz. határozatok a 2010. évi Bursa Hungarica felsőoktatási önkormányzati "A" típusú ösztöndíj-pályázat elbírálásáról.

A határozatokat kivonatos formában, rövidítve közöltük. – a Szerk.

Ne hagyjuk elúszni!

Városunk a szennyvíztisztító telep korszerűsítésére és a csatornahálózat bővítésére készül. Az Ön együttműködésére is szükség van, mert megíúsulhat ez a terv, ha Ön vagy mások az ingatlanukról a csapadékvizet illegálisan a szennyvízcsatornába vezetik!

Amint arról korábbi számainkból már értesülhettek, az önkormányzat a szennyvíztisztító telep korszerűsítését és a csatornahálózat bővítését tervezi, döntően európai uniós forrásból, egy közel 1,5 milliárd forintos beruházás keretében. A sikeres első forduló után jelenleg a pályázat második fordulójához szükséges tervek és tanulmányok készítése folyik. A pályázati támogatás elnyeréséhez előfeltételként szerepel egy szennyezéscsökkentési ütemterv elkészítése és végrehajtása, mely bemutatja és bizonyítja az önkormányzat és a lakosság szándékát arra, hogy a csatornahálózatot és a szennyvíztisztítót rendeltetésszerűen akarja és tudja használni.

A rendeltetésszerű használat többek között azt is jelenti, hogy a szennyvízcsatorna-hálózatba esővizet juttatni, a csapadékvíz-csatornákat a szennyvízcsatornára rákötni szigorúan tilos. Ennek fő oka az, hogy csapadékos időszakban – az illegális bekötések miatti idegenvizek következtében – a szennyvíztisztító telepet lökésszerű terhelések érik, s ez az eleveniszap elúszását és a tartózkodási idő lecsökkenését eredményezi, hetekre tönkretéve a biológiai tisztítást. Ezt a gyakorlatot településünkön mihamarabb meg kell szüntetni, mert veszélyeztetni környezetünk állapotát, szigorú környezetvédelmi bírságok megfizetését vonja maga után, és ellehetetleníti az európai uniós pályázati támogatás elnyerését.

Kérjük és felhívjuk ezért Pilisvörösvár lakosait és az itt működő vállalkozásokat, hogy tartsák tiszteletben a hatályos szabályokat, szüntessék meg az esetleges illegális csapadékvíz-bekötéseket a szennyvízcsatorna hálózatba, járuljanak hozzá az egészséges, tiszta környezet fenntartásához, a szennyvíztelep korszerűsítéséhez és a csatornahálózat bővítéséhez szükséges források elnyeréséért tett erőfeszítéseinkhez.

Milánkovics Kinga

PROJEKT HÍREK

A PILISVÖRÖSVÁRI CSATORNAHÁLÓZAT ÉS SZENNYVÍZTISZTÍTÓ TELEP FEJLESZTÉSE

KEOP — 7.1.2.0 — 2008 - 0218 projekt

Lezajlottak a projekttel kapcsolatos közbeszerzési eljárások. Kiválasztásra kerültek a szennyvíztisztító telep és a csatornahálózat fejlesztési terveit elkészítő szakemberek. Kiválasztásra kerültek a részletes megvalósíthatósági tanulmányt, a költség-haszon elemzést és a második forduló pályázati anyagot elkészítő szakemberek is, akik már megkezdték munkájukat.

Elkészült a projekt honlapja, melyen az aktuális információkat folyamatosan közzé tesszük:

<http://www.eselyegyenloseg.eu/pilisvorosvar>

Közös érdekünk, hogy egészséges és tiszta legyen a településünk!

KÖSZÖNJÜK TÁMOGATÁSÁT!

A projekt az Európai Unió támogatásával, a Kohéziós Alap társfinanszírozásával valósul meg.

HIRDETMÉNY

A HELYI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG A 8. SZ. VÁLASZTÓKERÜLETBEN ÖNKORMÁNYZATI KÉPVISELŐ IDŐKÖZI VÁLASZTÁSÁT 2009. DECEMBER 20-ÁRA (VASÁRNAPRA) TŰZTE KI.

A SZAVAZÁS 6.00 ÓRÁTÓL 19.00 ÓRÁIG TART.

A VÁLASZTÓI NÉVJEGYZÉK

A választópolgárok a névjegyzékbe történt felvételükről 2009. október 27-éig kapnak értesítést.

A névjegyzék 2009. október 23. és október 28. között tekinthető meg a Polgármesteri Hivatalban.

AJÁNLÁS

A választópolgár ajánlási jogával 2009. november 27-éig ajánlószelvényének átadásával élhet.

A SZAVAZÁS

Szavazni csak személyesen, a választópolgár lakóhelyén lehet. Részletes tájékoztatásért a Polgármesteri Hivatalban a választási irodához lehet fordulni.

Dr. Krupp Zsuzsanna
HVI vezetője

A 8. sz. választókerület utcajegyzéke:

Báthory u. 45-végig	Petőfi köz végig
Béke u. 26-tól végig	Petőfi Sándor u.13-89-ig
Eperjesi u. végig	Petőfi Sándor u. 16-66-ig
Freiäcker u. végig	Postakert u. végig
Gárdonyi u. végig	Szabadság u. 55-77-ig
Jókai u. végig	Szabadság u. 56-82-ig
Lévai u. végig	Szent Erzsébet u. 1-132-ig
Lőcsei u. végig	Szinyei Merse Pál u. végig
Madarász Viktor u. végig	Szőlőkert u. végig
Major u. végig	Szőlőkert u. végig
Mindszenty József u. végig	Vörösmarty u. végig
Ohmüllner Márton u. végig	

FELHÍVÁS adófizetésre

Felhívom Tisztelt Adófizetőink figyelmét, hogy az adóévben várható fizetendő adó összegére történő kiegészítésre kötelezett vállalkozóknak a helyi iparüzési adóelőleget a várható éves adó összegére az adóév december 20. napjáig kell kiegészíteniük.

Befizetéseiket átutalással az alábbi számlaszámon teljesíthetik:
Iparüzési adó : 11742245-15390101-03540000

Dr. Krupp Zsuzsanna
jegyző

Fejlesztési tervek a régióban

Vasút, 10-es elkerülő út, körgyűrű

A Budapesti és Pest Megyei Mérnöki Kamara városunkban tartotta meg őszi kihelezett ülését november 3-án a Művészetek Háza dísztermében. Az érintett cégek legmagasabb szintű vezetői és vezető tervezői ismertették a közeli és távolabbi jövőben elkészülő vasúti és közúti létesítmények mostani állását.

Térségünket és benne városunkat, minden lakóját közelről érinti mind a vasúti, mind a közúti közlekedés állapota. A 10-es út zsúfoltságát ennek állandósága miatt a rádiók, tévék közlekedési híradásai már-már nem is említik, de a vonatok menetrendhez hű érkezéseihez-indulásaihoz se lenne tanácsos órát állítani. A térség bekapcsolására az ország közlekedésébe pedig az M0-án keresztül vezet(ne) az út.

Az ülés levezető elnöke, Kassai Ferenc felkérésére elsőként Gromon István polgármester úr – aki a tizennégy településből álló Pilisvörösvári Kistérséget is képviselte – szolt közlekedési gondjainkról, és röviden be is mutat-ta városunkat.

Az esztergomi vasútvonal felújítása

(Ismertette: Kovácházy Frigyes, az Uvaterv Zrt. vezérigazgató-helyettese)

A felújítás nemcsak a 60 km hosszú vasúti pályát, hanem a kapcsolódó közúti csomópontokat, az utazóközönséget kiszolgáló állomásépületeket, valamint a gépkocsi- és kerékpárparkolókat is magában foglalja. A vaspálya Aquincum-felső és Piliscsaba megálló közt két sínpárra bővül, s a negyedik, az utolsó építési ütem értelmében a jelenlegi dieselmotordonyokat a teljes vonalon elektromos meghajtásúaká váltják fel. A tervezett vonatsebesség Pilisvörösvárig 100 km/ó, innen Leányvárig 60-70, majd Esztergomig ismét 100 km/ó.

A két „szűk keresztmetszet”, azaz az újpesti vasúti híd és a piliscsabai alagút ellenére is olyan biztonsági berendezéseket alkalmaznak, amelyek a vonatok 30, majd 15 (!) perces követési idejét is biztonsággal megoldják. Ez utóbbi azzal jár, hogy a vasút és a keresztező főútvonal nem lehet egy szinten, hiszen ennél a vonatgyakoriságnál a sorompót nem is lehetne felnyitni! Városunkban ezért a jelen 10-es utat aluljárón vezetik át, mellette kerékpár- és gyalogúttal. Fontos megemlíteni, hogy egy harmadik vörösvári megálló is létesül a Mátyás király útnál.

A már említett ütemezés először elkészülő lépcsője a Leányvár-Esztergom közti, ahol marad az egy vágány, a második – a bennünket leginkább érintő pedig – az Aquincum és Piliscsaba közti szakasz korszerűsítése.

Ezután Csárádi János nyugalmazott vasúti vezérigazgató a tömegközlekedés különféle

ágazatainak (vonat, távolsági busz, BKV stb.) részarányát, igénybevételét, energiafelhasználását és környezeti károkozását taglalta a fővárosban és környékén. Érdekes kiragadott adat: e terület 200 településén az ország népességének harmada, azaz 3,3 millió ember él, s ebből munkavállalók és tanulók közel 40%-a ingázik (másfél millióan). Megállapította, hogy a vasútvonal-bezárások következ-

A tanácskozás résztvevői

tében az immár tartósan álló vasúti kocsik is pénzt fogyasztanak, s hogy az utasszám-növekedést kizárólag a vasúti szolgáltatások színvonalának emelése hozhatja meg. Szükséges, hogy a fenti ágazatoknak közösen megalkotott menetrendjük, tarifarendszerük, komfortjuk legyen, és az utasokat udvarias kiszolgálásban részesítsék.

Az M0 északnyugati szektor tervezése

(Körösi Gábor, az Unitef 83 Zrt. irodavezető igazgatója ismertette)

Ez a beruházás bizony még nélkülözi a kiviteli terveket. A 10-es és 11-es út közti szakasz dolgában a meglévő jogerős környezetvédelmi engedély ellenére még mindig további pereskedés várható (jelenleg a „VAN jobb M0” civilszervezet részéről).

E fontos szakasz kezdete a Megyeri híd, vége pedig az új 10-es (a 110-es) út. A fenti engedéllyel rendelkező változat szerint az út két végpontja és a (környezetvédelmi okokból vitatott) ürömi csomópont kivételével ez az egész M0-szakasz alagútban vezetne. Ez viszont azzal jár, hogy a benn képződött szennyezőanyagok az alagútrészek (2 és 3,7 km-es szakaszok) szabadba nyíló végein jelennek meg.

Az előadó ezután a csomópontokat, az ezekhez csatlakozó utakat, valamint ezek zaj- és légszennyezési hatásvizsgálatait ismertette. A mostani mérések szerint 2030-ig mindkét adat a kritikus érték alatt maradna, a lakott területeket nem veszélyeztetné.

A 10-es út rekonstrukciója

(Előadó: Czirokné Kovács Nóra, a C-terv Kft. vezető tervezője)

Ez az út lesz a leendő 110-es, ami bennünket, vörösváriakat kiemelten érdekel. Az előzőleg a Főmterv Zrt. által készített terv már megkapta a környezetvédelmi engedélyeket. Az e szakasszal jelenleg foglalkozó C-terv Kft. teljesen új építési tervet készített, de a nyomvonal lényegében ugyanaz maradt. A szakasz kezdeti pontja a főváros határa. Ez a kb. 4 km-es útszakasz nem ér el egészen Vörösvárig. Sajnos az utána épülő útszakaszok még a környezetvédelmi engedélyig sem jutottak el...

A jelenlegi 10-es út zsúfolt, mindkét oldala nagyon beépített, de helyi közlekedésre később is alkalmas lesz. A 2×2 sáv, elválasztó- és leállósáv 110-es és szakasza már csatlakozik a leendő M0-hoz is. Az út a vasútvonallal párhuzamosan halad, rajta a tervezett sebesség 110 km/ó.

Az Aranyhegyi-patakkal, a vasúttal és a jelenlegi úttal párhuzamosan, egy helyütt a vasúthoz igen közel haladó 110-es út ezután átkerül a 10-es jobboldalára, majd az Auchan-közei körforgalomba. A dombtetőn pedig a Pilisvörösvárt elkerülő további szakasz elkészültéig becsatlakozik az eddigi útba. A tervvel szemben nincs tájvédelmi és környezetvédelmi kifogás.

A 10-es út fővárosi szakasza, csatlakozás az Aquincumi hídhöz

(Előadó: Matuzné Harasta Mónika, a Főmterv Zrt. irodavezetője)

Schulek János, a cég elnök-vezérigazgatója előzetesen elmondta, hogy a főváros környékén a Pilis völgye a „legélhetőbb”, a legjobb levegőjű terület. Ezért nagyon sokan költöztek ide, ámde a mostoha közlekedési viszonyok következtében mára már ez a kiáramlás megszűnt. Míg hat-nyolc évvel ezelőtt gyorsabb volt busszal közlekedni, ma már a vonaté a vezető szerep. Egy jól járható 110-es út ismét versenyhelyzetet állíthat elő, ám fő feladat a közúti és vasúti közlekedés ésszerű egyensúlyának megteremtése.

Az előadó asszony átvéve a szót, ismertette az általuk tervezett útszakaszokat. Az első a városhatárt az óbudai Pomázi úttal összekötő rész, melyre jelenleg engedélyezési eljárás folyik. Itt két csomópont létesül: az Ürömi és a Bécsi úti. Második a Pomázi utat a Szentendrei úttal összekötő rész, a harmadik pedig a Szentendrei úttól át a Dunán az M3-asig vezet. Ez utóbbira már 2005-ben elkészített engedélyezési tervük van. Az Ürömi úti csomópont például Üröm és Pilisborosjenő felé ad kapcsolatot. Az előadásból kitűnt, hogy az összes építendő csomópont azt célozza, hogy a leendő 110-esen és a vonaton érkezők is megfelelő összeköttetéseket találjanak a fővárossal.

A tervek jók, korszerűek, látványosak. Reméljük, egyszer mind meg is valósulnak...

Pócsi János

Gerstettenben a Német Egység ünnepén

Hivatalos meghívás érkezett ismét testvér városunkból, Gerstettenből. A „német egység” ünnepe volt az alkalom erre a rövid vizitre, amely esemény 2009. október 2-4. között zajlott le. Nem állhattunk ellen ennek a meghívásnak, hiszen ebben, ha nem is a főszereplők, de az akkori események egyik legfontosabb szereplői voltunk. Ezt az egységesülést ugyanis a nálunk lezajlott határnyitás, szögesdrót-bontás segítette elő.

Kimmelné Sziva Mária képviselő olvasta fel Gromon István polgármester beszédét

A polgármester úr meg is írta rendre a beszédét, amit az ünnepségen el akart mondani, de az itthoni események váratlanul közbeszóltak, mert ez az időpont egybeesett Szaxon József alpolgármester úr lemondásával, ami igen sok terhet zúdított hirtelen polgármesterünk nyakába.

Elmaradt hát városunk legmagasabb szintű képviselete, de udvariatság lett volna nem megjelenni ezen az ünnepen, hiszen kicsit mi is ünnepeltek voltunk.

Szerényebb létszámú és összetételű küldöttség ment tehát erre az ünnepre: jómagam vezettem a delegációt, tagjai voltak pedig: Kimmelné Sziva Mária, Berchy József, Szöllősy János képviselők, valamint Kimmel József is, aki tolmácként segítette kicsiny küldöttségünket.

A szombat délelőtt volt az ünneplés ideje. A Bahnhof dísztermében zajlott az ünnepség.

A gerstetteni zeneiskola vonószzenekara által játszott zenei részletek között – amelyek Händel: Tűzijáték-szvitjéből származtak – hangzottak el a beszédek.

Először Roland Polaschek, a gerstetteni polgármester mondta el a beszédét. A német himnusz után Bernard Auby, Cébazat polgármestere (ez a város Gerstetten francia partnervárosa) méltatta a húsz éve történeteket.

Ezt követően Kimmelné Sziva Mária olvasta fel a polgármesterünk beszédét. Akkor még nem tudtuk, hogy ez a szűzbeszéde a

később alpolgármesterré választott képviselőtársunknak.

Az Európa himnusz következett, majd a testvérvárosi szerződések megerősítése után véget ért az ünnepség.

Délután először megnéztük a Heldenfingen határában lévő, jura kori korallmész kő zátonyt, amely a 150 millió évvel ezelőtti tengerpart vonalát jelzi. Itt már vártak ránk a stráfkocsik, erős lovakkal, és indulunk a környéket bekalandozó kocsikázásra.

Utunk mellett megfigyelhettük a vitorlázó repülőgépeket, amelyek csillogtak a kora őszi verőfényben. Késő délután egy korábban jégveremnek használt mély pincét tekintettünk meg, amely mellett uzsonnázunk: a kocsisok zsíros kenyeret és helyi almabort kínáltak.

Az út során felmentünk a gerstetteni víztoronyba is, ahonnan elragadó kilátás nyílik erre – a szó igazi, földrajzi értelmében vett – kultúrtájra.

Korábbi hallgató koromban láttam ilyet, idealtipikus ábrákon a nagy geográfusok, mint Christaller, vagy Mumford könyveiben.

Kilátás Gerstettenre a víztoronyból. (Fotók: dr. Kutas Gyula)

Minden tökéletes harmóniában simul itt össze: rétek és szántók, kaszálók és erdőfoltok, valamint a közöttük megbúvó falucsukák, amelyeket kigyózó, tökéletes minőségű utak kötnek össze egymással. Persze a tájban olyan elemek is vannak, amelyeket Christaller még nem láthatott: például a

mindenfelé látható szélérőművek, a házak tetején lévő napelemek, illetve a távoli atomerőmű hűtőtornya. Údító látvány ez a hazai össze-vissza, fusiba fabrikált táj után, amely épp a hosszú távú területtervezés által biztosított elképzelés hiányáról kiált.

Ha leszállunk erről a kilátópontról, akkor meg éppenséggel lent a földön ez a ren-

Kirándulás Heldenfingen határában. Baloldalt Roland Polaschek gerstetteni polgármester

dezetség renddé alakul át: a szépen karbantartott porták között nincs egyetlen gramm szemét sem. A település határában lévő elhasznált bútor-kocsialkatrész designok pedig elképzelhetetlenek itt.

Vasárnap a hazaindulás előtt, nemzetközi motocrossversenyen vehettünk részt.

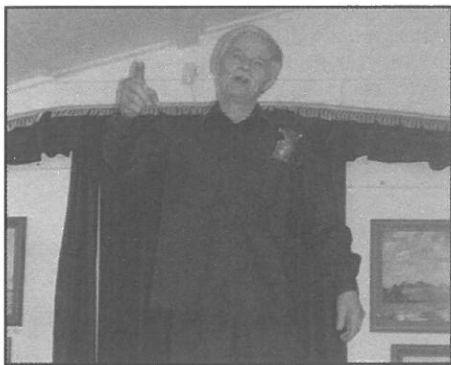
Nézhattuk, amint szálltak a gépek az ugratókon, verték a port, az oldalkocsis motorok meg éppenséggel kitakarták a napot is zajos szárnyalásukban. Mindezt az étterem teraszáról szemlélhettük, ahol a záró ebéd is esett.

Ennek végeztével gyors búcsú, amikor is mi hazaindultunk a Pilis felé, a francia vendégek pedig az ő – hasonlóan szépséges pátriájuk – Auvergne felé.

Dr. Kutas Gyula
képviseelő

Kulturális est a Mű-hely Galériában

A kiállítás „dúsrá” sikerült – sommázta Czeglédi Gizella a Mű-hely Galéria novemberi kiállításának megnyitóján. A rengeteg kép közül 14-et nem sikerült felrakni Dr. Kohári György festőművész alkotásai közül. Dr.

Kuncz László

Kohári nagyon termékeny alkotó. Mindössze tíz éve fest, és csak a katalogizált művek száma 1700. Az alkotó 45 évig dolgozott orvosként Kaba nevű településen. Orvosi témájú képei közül egyet hozott el, az itt kiállított művek inkább a természetet festik le, bár néhány portré is található közöttük.

Czeglédi Gizella és dr. Kohári György bevezető beszélgetése komoly, a magyar történelmet taglaló témákat is érintett, ám a műsor második felében szó sem lehetett komolyságról. Petőfi, a betyár, Kuncz László „képében”

megjelent a színpadon és huncut-humoros Petőfi-versekkel szórakoztatta a közönséget. A bor- és betyárdalokat Büki Richárd kísérte. Álljon itt tanulságul egy a sok vers közül:

Javulási szándék

Mikor térsz már az eszedre, te Sándor?
Tivornya éjjeled és napod;
Az istenért! hisz az ördög elvisz,
Ha még soká így folytatod.
Szeretetremlő barátom,
Nézd meg csak a tükörben magadat;
Hát ember az, akit ott láatsz? mennykő!
Tükröd kísértetet mutat.
Fiú, légy hát okosabb valahára,
Szedd rendbe rendtelen életedet;
Hidd el, kedves pajtásom, az ember
Korhelység nélkül is ellehet.
Naponként egy messzely borocska,
Én úgy hiszem, ennyi untig elég.
S mi a szerelmet illeti: jobb lesz
Talán szeretők helyett feleség.
De mit beszélek? mit beszéltem!
Messzely borocska és feleség?
Én és feleség, én és messzely bor?
No hisz csupán az kellene még!
O nem, nem! engem a rendes élet
Időnek előtte megölné, tudom;
Költő vagyok, költőileg kell
Végigrohannom az életuton!

Hidas Ildikó

Trombitán hittel...

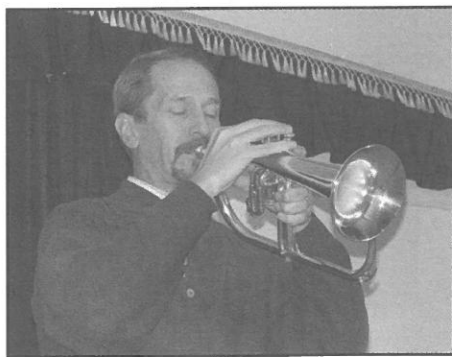
Érdekes élményben volt része annak a kisközönségnek-hallgatónak, aki november 9-én a Mű-hely Galériában részese volt Scott Brookins, az Egyesült Államok Colorado Államából származó trombitaművész műsorának.

A jelenleg negyvenes éveinek derekán járó művész: baptista. E közösségről, s főleg vallásuk tanairól legtöbbször bizony nem sokat tudunk. Azt viszont szinte mindannyian, hogy ha bárhol földünkön katasztrófa történik, a Baptista Szeretetszolgálat elsőként érkezik segítséget adni, gyógyszer, élelmiszert osztani, és igyekszik testi-lelki segítséget adni a rászorulóknak.

Scott Brookinst vallása, hite számos magánéleti problémáján segítette át. Kigyógyulva súlyos alkoholizmusából családát alapított, és úgy döntött, hogy tanult, sokéves sikeres jazz-zenei pályafutása folytatásaként a bibliai zsoltár értelmében „kürtzengéssel dicséri az Urat”.

Azt, hogy ezt milyen szinten képes előadni, bizonyította előtünk is. Egyetlen komolyzenei műként egy Bach fuga nagyzenekari felvételére játszott rá, a többi szám népszerű

és kevésbé ismert jazztémákra épülő trombita-rögtönzésekből állt. Az alapot ebben az esetben is hangfelvétel adta (meg kell jegyezni, hogy pl. kísérőegyüttese zongoristájának bravúros szólója is bámulatba ejtő).

Tiszta, árnyalt trombitahanggal – előadása során négyféle hangszeren – és nagyon sok technikai, zenei-gondolati színnel ajándékozott meg bennünket.

Játékát hallgatva ismét megtapasztalhattuk, hogy noha rengeteg a jó jazzmuzsikussal, ennek igazi hazája mégiscsak Amerika...

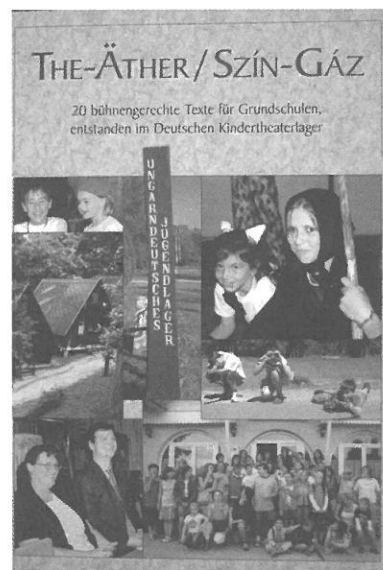
Pócsi János

The-Äther Szín-Gáz

The-Äther / Szín-Gáz címmel megjelent Faragó Tímea német nyelvű amatőr színházi antológiája.

Gyermekek és ifjak színpadra lépnek és darabokat adnak elő németül. Ki az, aki a 21. századi techno-rap-hipp-hopp-generációt erre motiválni tudja?

Faragó Tímea szerint még rajta kívül is van egy-két ilyen széllel szemben menő drámatanárr. Ha csak a vörösvári tanárok közül említünk néhányat: Ságiné Sebők Magdolna és Bihari Gabriella (Vásár tér),

Haviár Noémi (Templom tér). Többek között az ő munkájuknak köszönhetően közel 70 vörösvári diák működött közre abban a húsz színdarabban, amely a tizenkét éve létező nyári színjátszó táborokban létrejött.

A most megjelent kötet e darabok szövegét, DVD-felvételét adja közre, dramaturgiai tanácsokkal segítve. A húsz darab hét téma köré csoportosul. Mint Faragó Tímea elmondta, a szövegeket nem konzervnek szánja, hanem ötletadó anyagnak. Mindegyik témacsoport megtanít valami önállóra gyereket és társulatvezetőt egyaránt. A szerzőnek ezzel a kötetrel együtt egy másik könyve is elkészült „Szenisches Spiel im Literaturunterricht an einem deutschen Gymnasium in Ungarn” (Drámajátékok egy magyarországi német gimnázium irodalomoktatásában) címmel, mely Saarbrückenben jelent meg. Az elméleti munka mellett Faragó Tímea színházi műhelygyakorlatokat is tart németül.

Hidas Ildikó

15 éves az „A tempo”

Az „A tempo” Koncertfúvós Zenekar 2009. október 18-án ünnepelte fennállásának 15. évfordulóját. Az ünnepség két napig tartott, hiszen szombaton a bálózóknak húzták a talpalávalót, vasárnap pedig a kevésbé táncos lábúaknak szólt a zene. Mindkét napon teltház volt.

„Ez az, ami megy! – jegyezte meg Balasi Anikó, a Művészetek Háza igazgatónöje örömmel. – A több mint 300 éves kulturális gyökereket nem lehet elfelejteni.” Így is van ez rendjén, hiszen Hoós Sándor, a zenekar vezetője nem utolsó sorban a fúvószenesi hagyományok ápolását tűzte ki célul, mikor megalapította a zenekart.

Az alapítót nagy örömmel tölti el, hogy olyan fiatalokkal dolgozhat, akik bírják „a tempót”. Ez a korosztály ma már inkább mással foglalja el magát. A zenekar tagjai viszont, ötven fiatal lány és fiú heti rendszerességgel összejön, és több órát együtt zenél a muzsikálás örömeért és a társaság kedvéért. A most 15 és 33 éves korosztályt felölelő zenekar tizenöt éve dolgozik együtt, tehát a legifjabb tag még meg sem született talán, mikor 1994-ben a zeneiskola növendékeiből megalakult az együttes. Az első elismerést 1996-ban Veszprémben egy bronzdíj jelentette. 2007-ben a WASBE nemzetközi mércével felállított minősítési eljárásában aranydiplomás koncertfúvós zene-

zaengedni a születésnapos zenekart. Műsorukat részben olyan közkedvelt művekből állították össze, melyeket filmekből ismerhetünk. Így részleteket hallhattunk többek között a Ben Hur, a Macskák és James Bond című filmekből. Természetesen a klasszikusok sem

Hoós Sándor karnagy, zenekarvezető

maradtak ki, tehát Monti és Brahms is szerepelt a repertoárban. Reméljük, a zenekar tagjai még sokáig öregbítik kis városunk jó hírét. Mint hallottuk, jövőre talán a messzi Kínába is elviszik az európai zenét.

– Vörösváron erős és szép hagyománya van a fúvószenének. Sok a jó fülű, tehetséges gyerekek. Célom volt, hogy azok a tanulók, akik a zeneiskolai oktatásban hangszeres tudásra tesznek szert, együtt zenélhessenek és a fellépéseken keresztül szerezzenek sikerélményeket. Az együtt zenélés közösségformáló és nem utolsósorban szórakoztató együttlét, bár sok munkát kíván.

– Milyen műveket játszottok?

– Mint mondtam, a fúvószenének itt komoly hagyományai vannak, de a hagyományörző zene mellett, könnyűzenei műveket, komolyzenei átiratokat és kifejezetten fúvószenekarra íródott darabokat is játszunk.

– Hol adjátok ezeket elő?

– Vörösváron évente több koncertet is adunk. A leglátogatottabb talán ezek közül a hagyományos újévi koncertünk, de fontos számunkra, hogy ne csak szűkebb körünkben, hanem más országokban is népszerűsítsük a magyar fúvószenét. Ezért rendszeresen részt veszünk különböző hazai és külföldi fesztiválokon, versenyeken.

– Milyen eredményeket értetek el eddig?

– Első nagyobb sikerünk 1996-ban a Nemzetközi Balaton Fesztiválon volt, ahol bronzérmert nyertünk. 1999-ben Saas-Feeben (Svájc) nemzetközi fesztiválon szintén bronz minősítést kaptunk, majd a nemzetközi Dunakanyar fesztiválon két egymást követő esztendőben is kiemelt arany minősítés volt munkánk jutalma. Legutóbb 2007-ben itt Pilisvörösváron Minősítő Hangversenyen a WASBE nemzetközi szintű megmérettetésén koncert fúvószenekari kategóriában kiemelt arany minősítést kaptunk, ez jelenti a legnagyobb rangot.

– Úgy tudom, sokat utaztok.

– Valóban sok meghívásunk is van, személyes ismeretségeken keresztül is eljutunk a világ távolabbi pontjaira is. Németországgal való kapcsolatunk talán természetesnek tekinthető, ott jártunk többször is, de voltunk már Finnországban, Franciaországban, Svájcban, Görögországban, Olaszországban, és Tunéziában is.

– Tervek?

– Tervek mindig vannak, mert azok nélkül nem lehet dolgozni. Talán jövőre eljutunk Kínába is. A kínaiaknak nagyon szeretik az európai zenét. Náluk nem is igen létezik az a fogalom, hogy fúvószenekar. Számukra a fúvószenet egyet jelent a katonazenekarokkal. Európai, nálunk megszokott fúvószenesi hagyományokkal nem rendelkeznek, ezért nagy örömmel, és lelkesedéssel fogadják, mikor egy széles zenei skálát bemutató fúvószenekar ad náluk koncertet.

– Reméljük, még sokáig hallhatjuk „A tempót”, további sikereket kívánunk!

– Köszönjük!

A zenekar az újévi koncerten

(Fotók: F. A.)

kari minősítést kaptak. A csapat sok nemzetközi fellépést tudhat maga mögött, és két lemez kiadásával is megörvendeztette a lelkes közönséget. Mindez persze fáradságos próbák gyümölcse, a sikert nem adják ingyen.

A 2005 óta egyesületi formában működő zenekar újabb CD-t tervez. Az élőzenei koncertek azonban minden várakozást felülmúlnak. Ezen a hétfőn a bálózók is jól szórakoztak és a koncert közönsége sem akarta ha-

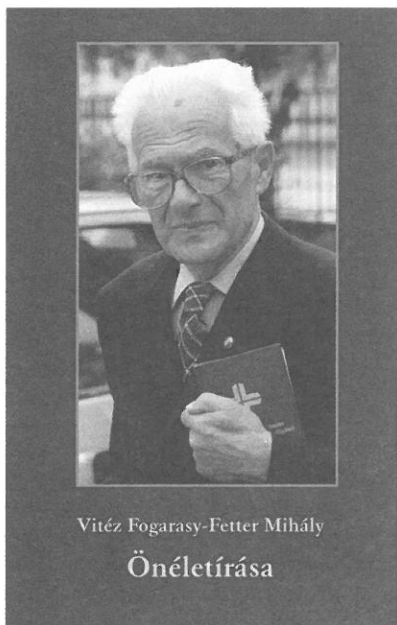
– Miért is „A tempo” a neve a zenekarnak? – kérdezem Hoós Sándor karnagyot, zenekarvezetőt.

– Hogy jól hangozzék a zene, az egyenletes lüktetésre állandóan figyelni kell. Mindig azt mondtam a társaságnak: Figyelj a tempóra! Nézd a kezem! A tempó! „A tempo”. Szóval így lett ez a neve zenekarunknak.

– Mi volt a fő célja a zenekar megalapításának?

Vitéz Fogarasy-Fetter Mihály Önéletírása

Pilisvörösvár Város Önkormányzata kiadásában, Gromon István polgármester előszavával, Fogarasy Attila szerkesztésében lát napvilágot a karácsonyi ünnepek előtt városunk kiválóságának, díszpolgárának önéletírása az „Otthon a világban” című honismereti könyvsorozat második köteteként.

Vitéz Fogarasy-Fetter Mihály
Önéletírása

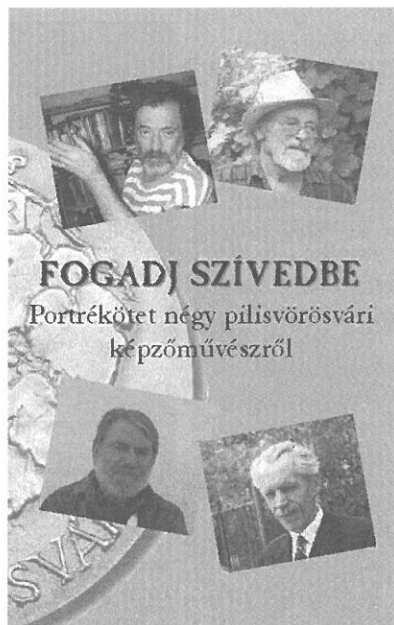
A 240 oldalas, számos fényképet tartalmazó önéletrajzi könyvet nemcsak azoknak ajánljuk, akik ismerték és tisztelték Miska bácsit, hanem mindazoknak is, akik a XX. század történelméről, Pilisvörösvár múltjáról szeretnének többet megtudni.

„Napok óta azon gondolkozom, hogy hosszú életemnek volt-e értelme, volt-e haszna... Én csak közepes tehetséget kaptam, nem teremtettem világrengető alkotásokat. De amire képességet és tehetséget kaptam, azt embertársaim javára alkottam.

Csak a jövő fogja eldönteni, hogy használtam-e a tanító, a könyvtárosi és a nemzetiségünkért küzdő tevékenységemmel” – olvasható Miska bácsi önéletírásának utolsó bejegyzésében. Ehhez a döntéshez járul hozzá ez a könyv is, amelyet 2000 Ft-os áron lehet majd megvásárolni a Városi Könyvtárban. – f –

Fogadj szívedbe Portrékötet

Január 22-ére, a Magyar kultúra napjára jelenik meg a Pilisi Alkotó Kaptár Egyesület kiadásában, az „Otthon a világban” honismereti könyvsorozat keretében négy vörösvári képzőművész – Bajnok Béla, Bihari Sándor, Cserőháti Kovács István és Gáborházi Károly – közös portrékötete.

FOGADJ SZÍVEDBE
Portrékötet négy pilisvörösvári
képzőművészeről

„...édes Hazám, fogadj szívedbe, / hadd legyenek hűséges fiad!” – írja, jajdulja, zokogja József Attila Hazám című versében... Felvállalva a nagy szavakat, úgy gondoljuk, e portrékötet négy megidézt művészt egész életükben ugyancsak az az olthatatlan vágy hajtotta-hajtja, hogy ez a tenyérnyi kis haza, és ezen belül is a még szűkebb lakóhely-haza befogadja, elismerje, tisztelje, dédelgesse. Ezért választottuk a kötet címének József Attila idézett verssorai-ból a legszebb, legőszintébb, a gyermeki és anyai szeretetre le-

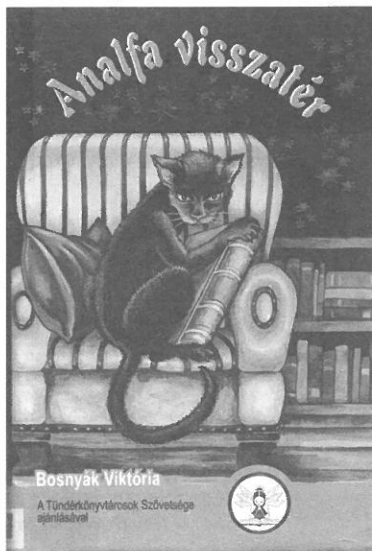
meztelenített legigazabb szavait: ...fogadj szívedbe...” – írják a kötet előszavában a Vörösvári Újság szerkesztőségének tagjai, a könyv megalkotói. A több mint 200 színes oldalt tartalmazó könyvet kb. 3000 forintos áron lehet majd megvásárolni a Városi Könyvtárban és a Mű-hely Galériában. – f –

A Városi Könyvtár könyvajánlója

BOSNYÁK VIKTÓRIA: TÜNDÉRBOSZORKÁNY, ANALFA VISSZATÉR

A Békés Utcai Általános Iskola tanulói nem szeretnek olvasni. Ezért a könyvtáros, Morcz Aranka egyre morcosabb és rosszkedvűbb. Sokan azt suttogják róla, hogy boszorkány, pedig ő valaha egy gyönyörű szép tündér volt. Most azonban Libra, a fő könyvtár-tündér nyugdíjas otthonba akarja küldeni, ahol nincsenek könyvek. Ettől a sorstól csak úgy menekülhet meg, ha nagyon sok gyerek iratkozik be a könyvtárba. Aranka néni ezért olvasási versenyt hirdet. Jóhegyi Laci lesz segítségére, akinek túlsorduló fantáziája képes megváltoztatni a könyvek tartalmát. Ha elolvass egy könyvet, a rosszból jó, a jóból még jobb lesz. Hamarosan az egész iskola a Laci által olvasott könyveket bűjja, a könyvtáros néni pedig egyre szebb és fiatalabb. Ekkor lép közbe a BKSZ (Bányák Könyvtárellenes Szövetsége), akik minden eszközzel meg akarják akadályozni, hogy az olvasási verseny jól sikerüljön. De Aranka nélinek ekkor már az egész IV. d. és a TMT (Tündérmentő Társaság) is segít.

Vajon sikerül a boszik terve, vagy a gyerekek járnak túl az ő eszükön? Megtudjátok, ha

elolvassátok a Tündérboszorkány című könyvet. Aki pedig a folytatásra is kíváncsi, az kölcsönözze ki az Analfa visszatér című kötetet is a könyvtárból.

Ebben a történetben, a nyári szünetben, Szigligeten találkozunk a gyerekekkel. Itt a sziglieti alkotótáborban gyűlnek össze azok az írók, akik a gyerekeknek készülnék új történeteket írni. Ez azonban sehogy se megy nekik. Vajon ki vagy mi akadályozza meg őket ebben? A kastélyban, ahol az írók laknak, rejtélyes dolgok történnek. Beázik a könyvtár, majd a vizes könyveket elborolják. Eltűnnek a szakácsnők, majd a könyvtáros is. Hatalmas fekete macska tűnik fel úton-útfélen. A gondnoknő, Író Dalma pedig mindent megtesz azért, hogy az írók ne írjanak, mivel ő nem más, mint Analfa, a főboszorkány. Librától a fő könyvtár-tündérről pedig kiderül, hogy Analfa ikertestvére. De vajon miért lett az egyik tündér a másik boszorkány és miért harcolnak egymás ellen? A gyerekek elhatározzák, hogy kinyomozzák a rejtélyeket. Sikerül nekik?

Bosnyák Viktória az ELTE angol-német szakát végezte el. Az egyetemi évek alatt tolmácsként, majd újságíróként is dolgozott. Több ifjúsági regényt is lefordított. A Tündérboszorkány az első kiskamaszoknak szóló könyve. Ezt követte a Klott gatyá, ne fárasz!/, majd az Analfa visszatér. További könyvei: Sirály, a király, Amikor kivirágozott a fánk, Elek, merre keressetek?

Fetterné Denk Éva
könyvtáros

A tudást őrizni és továbbadni

Dr. Csurgayné Ildikó egyetemi docens 2009. október 9-én tartott vetített képes előadást a Mű-hely Galériában Simonyi Károly „A fizika kultúrtörténete” című könyve alapján. Cikkünk ennek az előadásnak a rövid, figyelemfelkeltő foglalatát.

Az írásos feljegyzésekből kitérünk, hogy az emberek a tudást ősidők óta nagy kincsnek tartották, ezért az istenektől származónak tekintették. A mítoszok szerint a tudást az istenek féltékenyen őrizték, és ellopását szigorúan büntették. Prométheusz és az első emberpár büntetése sem maradt el.

A görög kulturális örökségen keresztül hatott Európára az egyiptomi és a mezopotámiai kultúra. Fontos szerepe volt az arab közvetítésnek és Bizáncnak is. Kapcsolat az igen fejlett kínai és hindu kultúrával viszont nem volt.

Legyen erre egy példa: Európában a Pascal-háromszög felfedezésének dátuma: 1654. Indiában egy szanszkrit nyelvű ókori indiai könyvhöz Halayudha írt kommentárt, ebben ismertette a háromszöget i. e. 975-ben (!). Iránban Al-Karadzi matematikus (953-1029) és Omar Khajjam költő-csillagász-matematikus (1048-1131) is fel-

fedezték a háromszöget, ami a Khajjam-háromszöggé vált ismertté.

Az időszámítás előtti időszakban a természetre, a társadalomra és az emberre vonatkozó ismeretek, mint például a matematika, geometria, asztronómia és az orvoslás

Dr. Csurgayné Ildikó (Fotó: Saufert János)

misztikus köntösben jelentek meg. Az írás kialakulásával vált lehetővé az egyre bővülő ismeretek megőrzése és továbbadása az utókornak.

Egyiptomban a műveltség nem kizárólag a papok monopóliuma volt, az államszervezetben is sok értelmiségi tevékenykedett. Az írástudókat és a tudományok művelőit – a tudásuk gyakorlati haszna miatt – nagyon megbecsülték Egyiptomban. Ezt igazolja egy a korból fennmaradt szövegrészlet is: „Szeresd a tudományt, mint egy anyát, mivel nincs más, mi a tudomány fölébe érhetne. A tudós állása fejedelmi állás, írószere és könyvtekercse gazdagságot és kellemességet hoz”.

levegőbe, egy köbméternyi égéstermék pedig 100 ezer köbméter levegőt szennyezhet el határérték felett. A nedves zöldhulladék (gally, nyesedék, fű, lomb) füstje irritáló, maró és rákkeltő alkotókat tartalmaz. A tarlóégetés

vagy erdőtüz esetén maguk a fák és az aljnövényzet védekezésre termelt hatóanyagai, alkaloidái is a levegőbe kerülnek.”

„Szakértők szerint a környezet védelméről szóló 1995. évi LIII. tv. szerint előírt elérhető legjobb technológia elvénél a kerti hulladék kezelése terén is érvényesülnie kellene, legkésőbb a vidéken gyakorta alkalmazott

Kialakult az intézményes oktatás, az „ír-nokképző iskola”, ahol a tanítványok kíválasztottak voltak, és eszerint kellett viselkedniük. Az „Élet Háza” lett a tudományos élet központja, ez egy egyetemzerű intézmény volt, itt írták az enciklopédiákat, különböző tudományos szövegeket (matematika, geometria, asztronómia, orvostudomány).

Görögországban Thalész az i. e. VII. században a legkorábbi természetfilozófus, aki az égi hatalmak kizárásával vizsgálta az ember és a természet kapcsolatát. Ő alapította a milétoszi iskolát, írásos műve nem maradt.

Püthagorasz (i. e. 869-475) számára a legfontosabb tudomány a matematika volt, tételét már az általános iskolában is oktatják. A tökéletes szimmetriai megfontolások vezettek el a Föld gömbalakjának hirdetéséhez.

Szókratész (i. e. 470-399) volt az első, aki a nevelésről jelentős gondolatokat írt le, hirdette az örök erkölcsi értékek fontosságát.

Platón (i. e. 428-328) pedagógiai jelentősége felbecsülhetetlen. I. e. 387-ben megvásárolta az Akademosz ligetet, és megalapította az Akadémiát, ami 900 éven át működött. Itt tanult Arisztotelész, a híres filozófus is.

Az ókorban a hit és a tudomány összetartozott, a 16. században a tudomány fejlődésével kezdett a hit és a tudomány szétválni. Idézet II. János Pál 13. enciklikájából (1999): „A hit és ész olyan, mint két szárny, melyekkel az ember felemelkedik az igazság szemlélésére.”

Saufert János

Az avarégetés magyar betegség

Ezzel a címmel közölt cikket Bohus Anita a Környezetvédelem című folyóirat 2009 szeptemberi számában. Kisvárosunkban még alig akad olyan ingatlan tulajdonos, aki a környezetbarát és gazdaságilag is hasznos komposztálást részesítené előnyben a környezetet szennyező, egészségkárosító és a szomszédokat bosszantó avarégetés helyett. Nekik is ajánljuk megszívlelésre a cikkből idézett alábbi sorokat:

„A közlekedés mellett – még ha csak szezonálisan is – az avarégetés járul hozzá nagymértékben a szállópor-koncentráció növekedéséhez. Egy svájci tanulmány szerint egy nagyobb kupac avar 6 óráig és egész napnyi szállópor keletkezik, mint 250 autóbussz 24 órai folyamatos közlekedése során. Az ilyen nyílt tüzek 5000 mg/m³ PM10-részecskét juttatnak a

komposztálás lenne. A szerves hulladék komposztálásával nemcsak a levegő minőségét, de a talajt is védjük. Mind a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény, mind az uniós szabályozás eleve limitálja a biológiailag lebomló hulladékok lerakását. Ez többek között a talajvédelmet, a talajerő-utánpótlást, a megújuló energiaforrások arányának növelését, a klímavédelmet, a hulladék keletkezésének megelőzését és az anyagában történő hasznosítást célozza. Kötelezettségeink ellenére a célszámokat hazánkban eddig nem sikerült betartania, 2009-re 1,405 millió tonna, 2016-ra legalább 2,139 millió tonna biohulladék kezelését kellene megoldani. Azonban várhatóan a 2016. évi, szerves hulladékra vonatkozó teljes lerakási tilalomra sem tudunk felkészülni akkor, ha a kerti és közönségi komposztálást nem népszerűsítjük, és a hulladékszolgáltatók nem teszik anyagilag is érdekeltté (differenciált szemétdíjjal) a lakókat, hogy csökkentsék a hulladék, ezen belül is a szelektíven gyűjthető és anyagában hasznosítható frakció mennyiségét.”

Die „Deutsche Bühne Ungarn“ mit Friedrich Schillers „Maria Stuart“ in Werischwar

Am 13. November 2009 führte die „Deutsche Bühne Ungarn“ im Gebäude des Friedrich-Schiller-Gymnasiums das Trauerspiel des vor 250 Jahren geborenen Weimarer Klassikers auf, der auch der Namensgeber des Werischwarer Gymnasiums ist.

Vor vollem Haus begann die Aufführung um 14.30 Uhr und endete – mit einer Pause zwischendurch – um 17.00 Uhr.

Das im Jahre 1800 uraufgeführte Stück gehört zu den klassischen Werken Schillers und ist darüber hinaus auch dadurch bemerkenswert, als dass es zu den ersten literarischen Werken gehört, in denen die Gestalt der Maria Stuart nach langen Jahrhunderten der durch Königin Elisabeth und ihre Nachfahren beeinflussten negativen Gestaltung vermenschlicht wurde.

Wie auch in seinen anderen historischen Dramen geht Schiller mit den geschichtlichen Tatsachen frei um (so etwa begegneten sich die beiden Königinnen in Wirklichkeit kein einziges Mal), da es

dem Dichter nicht um Dokumentation, sondern um das Aufzeigen einer tieferen Wahrheit ging.

Der Regisseur Péter Tömöry hat auf sehr geschickte Weise die durch die Dimensionen des Raumes relativ beengten räumlichen Gegebenheiten genutzt, da die Kulissen beweglich waren, ja sogar die eine als Wand fungierende Kulisse konnte auch als Brücke dienen. Die Kostüme von Melinda Lőrincz waren nicht nur attraktiv, sondern besaßen auch symbolische Kraft, so etwa in der Einteilung des zweifarbig schwarz-blutroten Kostüms der Maria Stuart und des beige ihrer Widersacherin, der englischen Königin Elisabeth I.

Routiniert nahmen die Schauspieler Rücksicht auf den Umstand, dass die meisten Anwesenden Schüler waren, weshalb die meisten Akteure besonders auf ihre deutliche Artikulation achteten. Vor allem hervorzuheben sind hierin Sándor von Szalay, der den Großschatzmeister und Berater Elisabeths, den Lord Burleigh spielte, Kata Lotz, die die Königin Elisabeth zusätzlich mit beeindruckend ausdrucksstarker Gestik darstellte, sowie Christoph Fortmann, der die Figur des Mortimer, des Befreiers der Maria Stuart gab.

Die Aufführung war für alle Anwesenden ein großes Erlebnis, weshalb den Organisatoren ein herzliches Dankeschön ausgesprochen werden soll!

Márta Müller

„Tun wir den Kopf z'sam“

Nationalitätenwoche in dem Kindergarten

Die Werischwarer Nationalitätenkindergärten (in der Rákóczi und Széchenyi Straße sowie der Gradus-Kindergarten) veranstalten

gramme – über, aber nicht nur für die deutschstämmige Bevölkerung Werischwar – gestaltet wird.

den Kindern jedes Jahr eine ganze Woche über Beschäftigungen zum Kennenlernen der Werischwarer deutschen Volkskultur. Diese Nationalitätenwoche, in der jeder Tag einem ganz bestimmten Thema gewidmet ist, findet im November statt, da der November auch in dem städtischen öffentlichen Leben im Zeichen verschiedener Nationalitätenpro-

Die Mitarbeiter des Nationalitätenkindergartens in der Rákóczi Straße haben den Kindern in der Woche von dem 9. bis zum 13. November ein buntes Beschäftigungsangebot beschert: am Montag wurden ihnen unter der Leitung der Tanzpädagogin Frau Edit Milbich drei stimmungsvolle deutsche Tänze – die Choreographie sowie die dazu gehören-

den Lieder, wie z.B. „Tun wir den Kopf z'sam“ – beigebracht. Am Dienstag haben sie mit der Unterstützung von Frau Katalin Valachi (Haus der Künste/Werischwar) Puppen aus Textilien (früher: aus Fetzen) gebastelt – genau wie ihre Großeltern und Urgroßeltern vor etwa 60-70 Jahren.

Am Mittwoch wurde am Vormittag Flesl (= typisch bayerisch-österreichisches, dementsprechend auch werischwarerisches Gebäck) gebacken, für den Abend hat man einen feierlichen (Lampion)Umzug zum Martinstag geplant. Dabei wurde den Eltern Glühwein, den Kindern heißer Tee, Kuchen in Form einer „Martinsgans“ sowie Brezeln angeboten. Am Donnerstag haben die Kinder an einer Kutschfahrt durch die Stadt teilgenommen, und das einwöchige Nationalitätenprogramm schloss mit einem Besuch im Heimatmuseum.

Die lustigen Beschäftigungen der Projektwoche und die enthusiastische Teilnahme der Kinder an den Programmen zeugen von dem Engagement der fachkundigen MitarbeiterInnen der Nationalitätenkindergärten in der Rákóczi und Széchenyi Straße sowie im Gradus-Kindergarten, die Zeit und Mühe nicht gescheut haben, die Programme und durch diese die deutsche Kultur in Werischwar den Kindern attraktiv zu machen.

Ihnen und ihren Unterstützern soll ein dickes Lobwort und ein verbindlicher Dank ausgesprochen werden!

Márta Müller

55 éves a pilisvörösvári Német Nemzetiségi Táncegyüttes

2009. október 31.-én a pilisvörösvári Német Nemzetiségi Táncegyüttes közös ünneplésre hívta meg szűkebb és tágabb pátriánk német dallamokat és táncokat kedvelő lakóit: a táncegyüttes idén ünnepelte fennállásának 55 éves évfordulóját.

Hangulatos színpadkép töklámpással

A táncegyüttest 1954-ben Hidas Gyurka bácsi hozta létre, egy olyan történelmi időben, amikor a magyarországi németek de facto még nem szabadulhattak a II. világháború okozta trauma és politikai megbélyegzés terhe alól. A német folklór ápolására az ötvenes évek Magyarországára igen szűk keretet szabott, amelyen belül a nemzetiségi egyesületek és együttesek csak lankadatlanul színvonalas teljesítmény árán maradhattak fenn.

A vörösvári Német Nemzetiségi Táncegyüttes 1955-ben már sikerrel szerepelt a budapesti Vígszínházban, és ez a sikersorozat az alapító, a koreográfusok (Tímár Sándor, Lányi Ágoston, Wenczl József), valamint a táncsoport tagjainak a kitartó és kitűnő munkájának köszönhetően, azóta sem szakadt meg. A táncsoport – természetesen senki érdemét soványítani nem akarván – az 1970-es évektől kezdve különösen Wenczl Józsefnek köszönhet sokat, aki képzett táncpedagógusként a Tolnában és Baranyában gyűjtött sváb népdalokat, táncleírásokat és hagyományokat beépítve a táncsoport koreográfiájába a vörösvári táncso-

port produkcióját külföldön is elismert színvonalra emelte. Wenczl József kiemelkedő és széleskörű táncpedagógusi-művészeti munkájáért sok elismerésben részesült, többek között 2003-ban regionális, 2004-ben megyei, 2005-ben a Magyarországi Németek Ének-, Zene- és Táncművészek Szövetsége által alapított „A magyarországi német táncművelésért” kitüntetést, 2007-ben pedig a stuttgarti Svábok Világszövetsége által létrehozott nívódíjat kapott. A táncsoport, amely az 1980-as és '90-es években háromszor is fesztiváldíjat kapott az Országos Német Nemzetiségi Táncfesztiválokon, 2006 óta közhasznú egyesületként működik – ez többek között azt is jelenti, hogy vezetői és a tagjai fellépéseikért honoráriumot nem kapnak – az egyesület elnöke Breier Anita, tiszteletbeli vezetője és koreográfusa Wenczl József. (Wenczl Józseffel és a Nemzetiségi Táncsoport jelenlegi vezetőjével, Breier Anitával a Vörösvári Újság 2009. februári és

Breier Anita elnök és Wenczl József művészeti vezető, koreográfus

márciusi számai közöltek részletes interjúkat. – M.M.)

A táncegyüttes, amelynek három korosztályban is van csoportja, lehetőséget ad a gyerekeknek és fiataloknak, hogy megismerjék a vörösvári és regionális (nem csak

német) táncművelését. Az együttes aktívan kapcsolódik a vörösvári kulturális élethez, ingyenes fellépéseket vállalnak, illetve folklórműsorok szervezéséből is kiveszik a részüket. Helyi önkormányzat támogatásán felül sok energiát és időt fektetnek különféle regionális és országos pályázatok elkészítésébe és benyújtásába.

Az 55. jubileumi műsor, melynek a Művészetek Háza színházterme adott otthont, és amelyet Klotz Mária moderált, nagyon hangulatosra sikeredett: már a műsor meg-

A legfiatalabbak a színpadon

kezdése előtt telt ház hallgatta a Werischwarer Kapelle muzsikáját. A délutáni-esti táncrendben a német (pl. Musikantenpolka, Oberkrainer, Feiertag) és magyar (pl. Karcsai csárdás, Kalapos verbunk) táncokat előadó vörösvári csoportokon kívül szári és mányi vendégek is felléptek. Sokak tetszését elnyerte a száriak Menyasszonybúcsúztatója (Brautabschied), ami Wenczl József koreografikus minőségét dicsérte. A táncsoportokat az Országos Német Nemzetiségi Önkormányzat által szintén már kétszer is a „legjobb nemzetiségi zenekar” díjjal jutalmazott Bravi Buam valamint a Werischwarer Burschen kísérte, a délután folyamán Peller Anna, Ziegler Margit és Klotz Mária énekeltek.

Az este fél kilencig tartó zenés-táncos program után a Werischwarer Burschen kíséretében elkezdődött a tombolával színesített bál, ami hajnalig tartott.

Müller Márta

A Német Nemzetiségi Táncegyüttes október 31-i műsorának támogatói:

Kiemelt támogatók: Pilisvörösvári Német Nemzetiségi Önkormányzat; Pilisvörösvár és Vidéke Takarékszövetkezet; Rotburger Söröző; Marathon Utazási Iroda; Zimbo; Gondola Pizzéria; Aranylő fogadó; Gazdakör Vendéglő.

A tombola hozzájárulói: Gemela Porcelán; Kontra Gyula; Sváb Pékség; Tácsik Pékség; Wippi Cukrászda; Krausz Mezőgazdasági Bolt; Koller Elektronika; Herkules Fitness; Schreck Lakástextil; Bon-bon Bolt; Rája GSM Kft - Pannon; Dóri Bolt; Sun Szolárium; Myskin; Mátrai Zsolt (üveges); Elektrodoki; Denk József (virágos); Hétszínvirág; Pöttöm Bizsu; Krivinger Zöldséges; Bandás; Liget ABC; Varázskő/Molnár Zsuzsa; Halmschlager Trade; Müller Kávéház; Point Marketing Kft; 100 Ft-os Bolt; Ági Bolt; Diamond Szépségszalon; Waldi Kft; Óra-Ékszer; Botzheim Kriszta (virágos); Olistar; ACB Kft.

„Szólj, Uram, hallja a Te szolgád!”

Spányi Antal megyéspüspök szentbeszéde a felújított plébániatemplom megáldásakor

Most, amikor itt együtt vagyunk ebben a nagyon szépen felújított templomban, eltölti a szívünket az Isten iránti öröm, az Isten iránti hála. Amikor ebben a szentmisében, ennek a városnak egy szülöttjét lektorra avathatom, eltölti az én szívemet is, a szentélyben helyet foglaló papság szívét is, és hiszem, remélem, a padokban ülő hívek szívét-lelkét is a remény. Az Isten gondoskodik az Ő népéről, s ha vannak és lesznek, akik ezt a gondoskodó szót meghallják, s vállalják, hogy „Ne mást küldj, Uram, hanem itt vagyok én, küldj engem!”, akkor ennek a közösségnek is lesz ötvöje, ennek a közösségnek az életén is ott lesz mindig az Isten áldása. Akkor ennek a közösségnek, és a közösséget alkotó egyes személyeknek az életében is mindig lesz elegendő ok arra, hogy lelki békében és örömben teljenek el napjaik.

Ennek a feltétele, hogy az ember ki tudja mondani Isten felé a maga „igen”-jét. Ha ezt az igent kimondjuk, aztán visszavonjuk, ha megpróbálunk az igenhez különböző feltételeket kapcsolni, akkor az ember, bár látszatra nagylelkűnek akar mutatkozni Isten felé, valójában amit tesz, semmit nem ér. Itt marad a földön, röghöz kötött marad, s a perцемberkék reménytelen, semmirevaló életét éli.

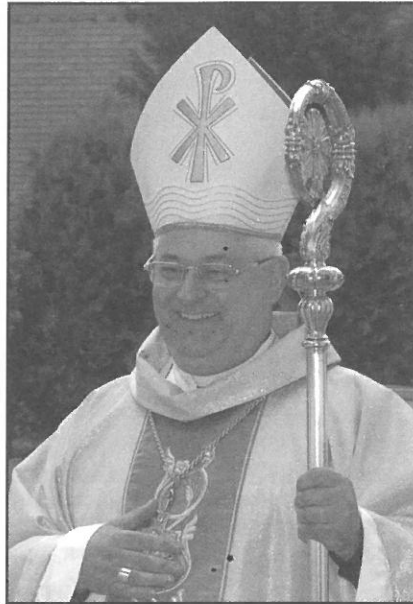
Amikor szól valakinek az Úr: „Jöjj és kövess engem”, akkor az ott kell hagyjon mindent. Ha ez a minden halászhaló és halászbárka, akkor azt, ha ez a minden család, akkor azt, ha ez a minden pénzváltó asztal és a rajta lévő vagyon, akkor azt. És akkor ez az ember Isten szolgája, Isten békéjének hordozója lesz, és megpróbáltatások között, de Isten örömeivel élheti az életét.

Nem ezt látjuk Péteren és Andráson, Jakabon és Jánoson, a Lévíből Mátévá változó apostolon, és nem ezt mutatja nekünk Szent Pál példája? Vagy nem ezt látjuk annak a boldogságos Szűz Máriának az élettanításán keresztül, akire minden kereszténynek mindig fel kell néznie? Ő az az ember, aki a legtökéletesebben, egész életére nézve minden koron annak az „igen”-nek az erejében élt, amit az angyal szavára kimondott Nazarethben, s amelytől soha el nem tért, s amely igen elkísérte őt egész életében. Ezért lett ő nemcsak Jézus anyja, hanem az egyház anyja, ezért mindnyájunk anyja is.

Fontos, hogy ezekkel az alapvető igazságokkal újra meg újra szembenézzünk, nem azért, mintha nem tudnánk, hanem csak azért, mert az ember, aki benne él ennek a világnak a szorításában, akinek naponta küzdenie kell a világ csábításaival és kísértéseivel, az nagyon ki van szolgáltatva annak, hogy a gondolkodását ennek a világnak a törvényeihez szabja. Pedig olyan szépen hirdeti nekünk a Római levél a XII. fejezet-

ben: „...ne szabjátok magatokat ehhez a világhoz.”

Egy templom akkor igazán templom, hogyha az Isten dicsőségét hirdeti. Ahol felnőttem, Budapesten, a VIII. kerületben egy katolikus templom valahogy átkerült az evangélikusokhoz. Nem építészeti remek-

mű volt, egy egyszerű templom, míg nem fölépült helyette egy nagy katolikus templom, és ezt átadták az evangélikusoknak. Aztán megszűnt az evangélikus gyülekezet, s a templomból üdítőital-raktár lett. Gyerekkoromban mindig csodálkoztam ezen. Ez a templom már nem hirdette Isten dicsőségét. Ez a templom már nem fölemelte a szívemet, nem megerősített, nem lelkesedést adott, hanem inkább keserűséget, szomorúságot, erőtlenséget.

A templom Isten dicsőségét kell hogy hirdesse. Ezért fontos, hogy szép legyen, ezért fontos, hogy alkalmas legyen egy közösségnek a befogadására, és a közösség minden tagjának szívét és lelkét Istenre hangolja, a közösség minden tagjában megerősítse azt a tudatot, hogy ő nem önmagában egyedül fontos, hanem mint az egyház tagja, mint egy nagy közösségnek a tagja tud ide bejönni, tud itt imádkozni, ahol jó szándékot talál, s olyan embereket, akik vele együtt keresik az Isten felé vezető utat.

Ennek a templomnak a küszöbét ezzel a lélekkel kell átlépni, ebben a templomban – és természetesen minden templomban – ezzel a lélekkel kell imádkozni, ezzel a lélekkel kell felelősséget vállalnunk egymásért, mert tűrhetetlen, s lehetetlen, hogy pusztán csak alkalmi keresztényekké legyünk, hogy eláruljuk hitünket és egyházunkat, hitünk és egyházunk tanítását.

Mi az Anyaszentegyház gyermekei vagyunk, ennek a törvényei, tanításai, szokásai szerint kell élnünk a magunk keresztény életét. Ez nem beszorítás, hanem ez a legnagyobb gazdagság

A hívó embernek ezzel az egyházas lélekkel kell a maga életét élnie, a családban, a munkahelyen, a szórakozás közben is, mindenhol. És mindenkinek ezt az életet saját életállapotának megfelelő módon kell megélnie. Máshogy éli meg természetesen a püspök, a pap, máshogy éli meg a világban élő keresztény, máshogy éli meg a családos ember, és máshogy éli meg a magányosan élő. Mindenkinek saját útja van, s ezen az úton kell járni. S amikor valaki más utakat akar kitaposni, akkor nagyon meg kell vizsgálnia magát a szentlélek fényében, és az egyház ítéletének kell alávetnie magát, hogy az az út igazán új út-e, vezet-e valahová, vagy vezet a pusztulásba, vezet az elszegényedésbe, vezet a szétszakadásba, vezet emberek egymással szembe fordításába, s milyen gyümölcsöket remélhetünk ott, ahová tartunk?

A keresztény embernek jelnek kell lenni! Mint a templom tornyán a kereszt-jel, a keresztény ember is legyen jel, és hirdesse Krisztus szeretetét, azt az erőt és békét, amit Krisztustól kapunk, amelyet nem őriztünk magunkban, amit örömmel meg kell osztanunk, mindenkinek adnunk kell, hogy mindenkit összegyűjtsünk, mindenkit befogadjon ez a templom, és mindenki Krisztus egyháza lelki gazdagságának részese lehessen. S kell hogy a magunk életét adjuk oda egészen Istennek. Hogy keressük, kutassuk, mi az Isten szándéka, mit vár tőlünk Isten. És Isten megmondja, mindig megmondja. De hogy meghalljuk az Ő szavát, az embernek önmaga lelkében csöndet kell teremnie. Kell találnunk egy kis időt nap-nap után, amikor nem a világ dolgairól tájékozódunk, nem a többi ember életét akarjuk vizsgálni, nem mással akarunk foglalkozni, hanem csöndben akarunk maradni. Hogy kimondhassuk a szót: „Szólj, Uram, hallja a Te szolgád!”

S ahogy elcsöndesedünk, megszólal Isten hangja a lelkiismeretünkben, s tudunkra adja, mit kell tenni, hogyan kell tenni, mit rontottunk el, amit helyre hozhatunk egy szentgyónásban, egy bűnbánatban, egy emberi gesztussal, s mi az, amit jól teszünk, s mi az, amit holnap kell majd tennünk. S azt is megmondja, hogy hogyan. Így válik az emberi élet Istennek adott létté. Ez az odaadott és vissza nem vett, odaadott és feltételekhez nem kötött élet, amely a kinyilatkoztatáshoz és az egyházi hagyományhoz szabja magát, ez az élet rejt magában lelki békét, tanúságtevő erőt, ez az élet építi Isten országát.

Kívánom, hogy ez a megújult, megszüpült templom így hirdesse Isten dicsőségét, így hirdesse mindnyájunk élete az Isten dicsőségét... Amen.

(Rövidített, szerkesztett szöveg)

Spányi Antal megyéspüspök megáldotta a felújított plébániatemplomot

Október 24-én szombaton a 10 órai szentmisén Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök megáldotta a belső terében megújított plébániatemplomot.

A Püspök atya a vörösvári és a környező egyházközségek papjai kíséretében vonult be a gyönyörűen megújult templomba, ahol elsőként Botzheim Tibor, az egyházi képviselő-testület elnöke köszöntötte őt, arra

kérve őt, hogy áldja meg a templomot és az ünnepi misére összegyűlt híveket.

A Püspök atyát ezután Balla Sándor plébános köszöntötte.

A szentélyben helyet foglaltak az egyházközség korábbi papjai is: Boros Zoltán atya, Kristofory Valter atya és Weisenfeld Zoltán atya.

A Püspök atya a szertartás részeként körbejárt a templomban, megáldva és szenteltvízzel meghintve annak részeit és a padokban ülő híveket.

Botzheim Tibor, a Római Katolikus Egyházközség Képviselő-testületének elnöke e szavakkal köszöntötte a Püspök atyát:

Főtisztelendő Püspök atya!

Szeretettel köszöntöm a pilisvörösvári egyházközség nevében. Nagy öröm ez a nap, amikor hálát adhatunk Istennek, hogy templomunk belseje megújulhatott és az előkerült fényképek alapján visszanyerte az 50-es évekbeli neobarokk formáját. Közösségünk ismét megmutatta, hogy összefogással és a Jóisten segítségével ilyen nagy célt is meg lehet valósítani. Bő egy év alatt a templom teljes kifestésén túl felújítottuk az elektromos hálózatot, a templom új világítást kapott, korszerűsítettük a szellőzést, a fűtést,

A Püspök atya szentbeszédében többek között arról beszélt, hogy a templom Isten dicsőségét kell hogy hirdesse. Ezért fontos, hogy szép legyen, és hogy alkalmas legyen egy közösségnek a befogadására.

(A beszédet lásd a 16. oldalon. – a Szerk.)

A Püspök atya látogatásának nemcsak a templom megáldása volt egyedüli célja, hanem Lukács Gábor papnövendék lektorra avatása is.

(A lektorok feladata a közösségben az Ige szolgálata. Lektor olvassa fel a szentmisén az Ó- és Újszövetségi olvasmányokat.)

Beszédének végén a Püspök atya a felavatandó lektorhoz fordult, személyesen hozzá intézve szavait: „Kedves Gábor, a te életed is, most és egészen halálodig Isten és az egyház szolgálatában örömben telve hirdesse Isten dicsőségét, szolgálatoddal ezt építsd, hogy életed mindig Isten áldását hordozhassa.”

A szentmise után a Püspök atyát, a tisztelendő atyákat és a híveket az egyházközség jelképesen egy szerény agapéval vendégelte meg.

Szöveg és fotók: F. A.

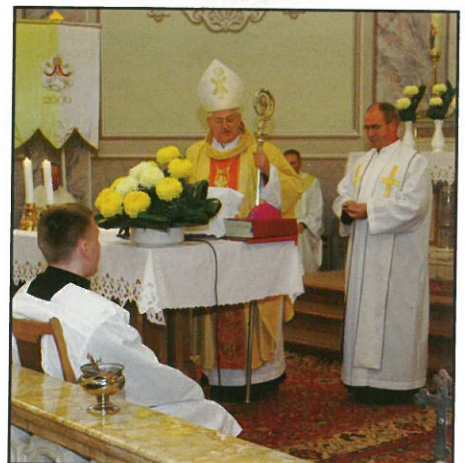
(A mise után interjút készítettünk Spányi Antal püspök úrral. Az interjút karácsonyi számunkban olvashatják. – a Szerk.)

és a hangosítást. Elkészült a mennyezet szigetelése, kiépült a riasztórendszer és megújultak a padok is. Köszönet érte az egyházmegyének, hogy a plébánosváltás ellenére hozzájárult az előkészített munkák megvalósításához.

Voltak sokan, akik pénzadománnyal, mások munkájukkal, szakértelmükkel vagy imáikkal járultak hozzá a munkák sikeres befejezéséhez. A Jóisten bőségesen fizesse meg nekik.

Kérem Püspök atyát, áldja meg a megújult, kőből épült templomunkat, és minket híveket is, hogy lelkünk temploma is megújulhasson. Kérjük a Jóistent, hogy a hívek sokasága töltsen meg templomunkat, és különösen a papság évében imáik ébresszenek papi hivatásokat.

Ehhez kérjük Püspök atya áldását.

Október 23. Vörösváron

Az Angelika Gyermekkar a Zeneiskolában rendezett díjátadó ünnepségen

A „Pilisvörösvárért” emlékérmesek az első sorban foglaltak helyet

Fáklyásmenet a Hősök terére

Idős asszonyok a menetben

(Fotók: Fogarasy Attila)

2009. október 23-án a hagyományoknak megfelelően két helyszínen emlékeztek meg az 1956-os forradalom és szabadságharc évfordulójáról. Délután négy órakor a Művészetek Háza (Zeneiskola) dísztermében versekkel és zeneszámokkal idézték meg 1956 szellemiségét, majd az ünnep fényében adta át Gromon István polgármester az idei „Pilisvörösvárért” Emlékérmeket.

A polgármester úr rövid köszöntő beszédében elmondta: sokunkban hagyott hiányérzetet az 1990-es rendszerváltás, nem teljesültek mindenben a reményeink, nem váltak valóra teljes mértékben azok az eszmék, amelyekért az 1956-os forradalmárok vérüket adták. A helyzet azonban minden látszat ellenére nem reménytelen. „Az nem lehet, hogy annyi szív / Hiába onta vért, / S keservben annyi hű kebel / Szakadt meg a honért” – idézte a Szózat lángoló szavait, majd a gondolatot tovább fűzve elmondta, szilárdan hisz benne, hogy „még jőni fog egy jobb kor”, amikor a munkánk beéri, a demokráciáért tett erőfeszítéseink sikerre vezetnek.

Itt, Vörösváron is nagyon sok olyan ember van, akinek áldozatos munkája példamutató az egész közösség számára. Közülük négynek nyújtott át a „Pilisvörösvárért” emlékérmeket: Schreck Róbertnének, Vigh Jánosnének, Andrusch-Fóti Máriának és dr. Müller Mártának.

A kitüntetettek életéről és munkásságáról szóló méltatást Balasi Anikó, a Művészetek Háza igazgatója olvasta fel. (Az ünnepségen elhangzott méltatásokat lásd. a 22-23. oldalon. – a Szerk.)

Az ünnepi műsorban Falvai Anna zongoraművész Liszt Ave Maria c. művét, az Angelika Gyermekkar a Millenniumi ódát adta elő. (A kórust Keszthelyi Ildikó vezényelte, zongorán kísért Szlovencsák Péter.)

Az ünnepség után Gromon István polgármester fogadást adott a Gimnázium aulájában a kitüntetettek tiszteletére.

Délután fél hat tájban indult a több száz felvonulóból álló fáklyás menet a Zeneiskola udvaráról a Szabadság utca – Fő utca – Iskola utca útiránnyal a Hősök terére, az ünnepség másik helyszínére. A menet számára az útvonalat a rendőrség és a polgárőrség biztosította. A Hősök terén a Német Nemzetiségi Fúvószenekar térzenével várta az ünneplőket.

A hat órakor kezdődött koszorúzási ünnepségen a Regélők Együttes hazafias énekszámokat adott elő.

Gromon István polgármester ünnepi beszédében az 1956-os események és hősök méltatásán túl a rendszerváltás 20 éves évfordulójáról ejtett szót megosztva személyes gondolatait és érzéseit a nagy számban megjelent ünnepi közönséggel.

„Miért nem váltotta be a rendszerváltozás a hozzá fűzött reményeinket? Miért süllyedtünk vissza oda, ahonnan elindultunk? Miért kell 20 év után mindent előlről kezdenünk? – tette fel a kérdést a szónok, melyekre az alábbi személyes magyarázatot adta:

„Személyes véleményem szerint ennek legfőbb oka az, hogy 1989-ben az emberek a szívük mélyén többnyire csak jóléti rendszerváltást akartak, a társadalmi-erkölcsi megújulás kevésbé érdekelte őket. Vágyuk valójában nem a demokráciára, hanem csak a nyugati demokráciákban elért anyagi jólétre irányult. A demokrácia és a jogállam kiépítéséért folytatott hétköznapi politikai küzdelmek az emberek többségét kevésbé érdekelték, s abban nem is akartak részt vállalni. S mivel az emberek többsége a közéletben nem vállalt szerepet, a demokrácia csak üres keret maradt, az igazságosság és a jólét nem valósult meg.

Nem is lehetett másképp, hiszen a demokrácia szó azt jelenti: »népuralom«. A magyar nép azonban nem akart uralkodni, azaz nem akarta kormányozni saját magát. Csak azt akarta, hogy jobban élhessen, s valaki pedig kormányozzon, azaz uralkodjon helyette.”

„Ha ez így folytatódik: ha a többség továbbra is a politikán kívül marad, s ráhagyja a közügyek intézését bárkire, aki azt önjelöltként vállalja, akkor véleményem szerint a helyzet nemhogy nem fog javulni, hanem még sokat romolhat is. A történelem azt mutatja, hogy ha nem küzdünk mindnyájan naponta a hazugság, a törvénytelenység és a korrupció ellen, akkor sorsunk előbb-utóbb egy újabb diktatúra lehet. A kisemberek gyávasága és megalkuvása ugyanis előbb-utóbb mindig diktatúrák kialakulásához vezetett.

A közjőért való küzdelemben ezért szükség van minden jó szándékú, becsületes ember kitartó és önzetlen munkájára. Más ezt a munkát nem fogja elvégezni helyettünk. 1956 és 1989 céljai akkor valósulhatnak meg, ha a társadalom többségét adó, mérsékelt gondolkodású, józan átlagemberek jelentős számban vállalkoznak majd közéleti szerepre, s hajlandók lesznek hozzájárulni a sorsunk jobbra fordításáért vívott közös harchoz. A rendszerváltozás következtében a lehetőség adott. Csak rajtunk múlik, hogy élünk-e vele” – fejezte be e szavakkal nagy hatású beszédét Gromon István polgármester.

Az ünnepség végén a pártok, társadalmi szervezetek, intézmények és egyesületek képviselői koszorút helyeztek el az 1956-os forradalom és szabadságharc hőseinek emlékművén. A megemlékezés a Szózat hangjaival ért véget.

Fogarasy Attila

A polgármester úr és önkormányzati képviselők a menet elején

Gromon István polgármester ünnepi beszédét tartja

A Regélők együttes műsora

Gromon István polgármester és Sax László NNÖ-elnök elhelyezi az önkormányzatok koszorúját az 1956-os forradalom és szabadságharc emlékművén

Köszönjük, Törökország!

Templom téri iskolások feledhetetlen napjai Burdurban

Tesekkür...! Köszönjük, Törökország, köszönjük, Bünjamin azokat a napokat, melyeket együtt tölthettünk október végén iskolátokban és a régióban található lenyűgöző helyeken.

A Templom Téri Általános Iskolában immár a második nemzetközi projekt zajlik a Comenius iskolai együttműködés keretében. Négy iskola közös projekten dolgozik, melynek témája a természetközelség. E közös munka keretén belül utaztunk el október végén Törökországba.

Látogatásunkat sok e-mailben történő egyeztetés előzte meg. Már ebből is kiderült

Élőkép az iskola udvarán

számunkra, hogy vendéglátóink nagy gondal készülnek a találkozóra. Természetesen az előkészületeket mi is megtettük. A projekt témájához kapcsolódó képeket, gyermekmunkákat, ajándékokat nagy gondal állítottuk össze. Kis iskolába érkeztünk, mindösszesen 100 gyerek jár ide. A fogadásunkra szervezett ünnepélyen mindnyájan szerepeltek, amely mögött a tanári kar munkája is meglátszott. Nemcsak tanárok és diákok fogtak össze, de mondhatni az egész falu, hiszen a lakosok is részt vettek az udvaron megtartott ünnepségen, ők készítették az ételt és számtalan édességet számunkra. Az oktatási vezetők (falu, régió) is megtisztelték bennünket jelenlétükkel. Jó volt látni, hogy a tanárok megbecsült emberek a faluban.

Maga az iskola épülete és felszerelése igen egyszerű. Kevés szemléltetőeszközt látunk, viszont számítógépes termék van, mivel a török kormány igyekszik korszerűsíteni az oktatást. Az iskola nyolc osztályos, hat éves kortól tizennégy éves korig járnak ide a gyerekek. Nyolcadik osztályban vizsgát tesznek, és ezen vizsga alapján dől el, hogy ki, hol folytathatja tanulmányait.

A látottakról, s tapasztalatairól így ír az utazáson részt vevő Kárpát József kollégám:

„Módunkban állt a fogadásunkra szervezett műsor során bepillantani a helyi népzene és néptánc világába. Tanórákat is látogattunk: írás-olvasás és énekórát, de megtekintettük az informatikatermet és a természettudományi szertárt is. Rendkívül sok hasznos tapasztalattal tértünk haza, Anatólián és Isztambulon át.

A tanárok, szülők, diákok is aktívan közreműködtek abban, hogy a lehető legtöbb ismeretet adják át számunkra országukról, természetvédelmi értékeikről és oktatási intézményükről.”

Tapasztalatait, élményeit Vereckeiné Györkei Katalin a következőképpen foglalta össze: „Fantasztikus volt, ahogy fogadott bennünket, az iskola igazgatója, a polgármester és a diákok. Népviseletbe öltözve táncoltak, jeleneteket adtak elő.

Minden diák, pedagógus, az összes szülő, rengeteg falubeli érdeklődő, és természetesen a falu vezetősége jelen volt ezen az ünnepségen. Megható volt érezni azt a szeretetet, ahogy vártak bennünket, és látni, érezni azt az összefogást, ahogy ők erre készültek. Végigjártuk az iskolát, megnéztük az összes osztályt. Számomra a legérdekesebb az elsős gyerekek olvasás- és írástanítása volt. Török kollégámmal kicsértük az ezzel kapcsolatos tapasztalatainkat is.”

Sagalassos romjai

Kiderült, hogy Törökországban a fiatal pedagógusok pályakezdését feltételekhez kötik. Aki tanítani szeretne, annak be kell adnia egy pályázatot az oktatási minisztériumba. Ott eldöntik, hogy a leendő tanárnak mely településen kell elvégeznie hároméves gyakorlatát. Ez a falu vagy város az ország

bármely pontján lehet. Így találkozhattunk mi is itt kurd nemzetiségű tanárral és más, távoli városból érkezett kollégával is. Így kapnak realisabb képet a leendő pedagógusok eme hatalmas országról, az ott élőkről, az iskolák helyzetéről.

A találkozó tartalmas programjai a projekt témájához kapcsolódtak. Eljutottunk a Toros-hegység nemzeti parkjaiba. Felkerestük Isparta városát és a mellette fekvő Kovada-tavat, a Burdur közelében levő an-

Készül az ebéd

tik romvárost, Sagalassost, amely a környező 3000 méteres hegyek között búvik meg. A kopár mészkőhegyek számos barlangot rejtene, amelyek közül egynek a bejárása szintén a program része volt.

A buszos kirándulásokra a tanárok mellett a gyerekek is eljöttek velünk, ami jó lehetőség volt a megismerésükre. Számunkra nemcsak az jelentett nagy élményt, hogy a külföldi tanárokkal együtt énekeltek a buszon, kézen fogva sétáltak velük, hanem az is hogy falujukból távolabbi, szép helyekre is eljutottak.

Tanultam-e valamit? Nem csak valamit, de rengeteget. A Comenius találkozók sokkal többet adnak az embernek, mint egy turistalátogatás. Személyes kapcsolatok alakulnak ki, beleláthatunk apró falvak életébe, képek kapunk a mindennapokról, a helyi szokásokról, az országot nem egy útikönyvíró szemével látjuk, hanem az ott élőkével.

Három partnerországunkba már ellátogattunk. Májusban rajtunk lesz a sor, mi leszünk a házigazdák. Bízom benne, hogy mi is hasonlóan gazdag programot tudunk majd összeállítani a hozzáánk érkezőknek.

Krizsánné Ferenczi Ildikó

Balatoni érdekességek

Idén nyáron feleségemmel néhány napos körutat tettünk a Balaton északi partján és a Balaton-felvidéken. Történelmi és irodalmi érdeklődésünknel fogva néhány olyan helyet is felkerestünk, amelyről a magyar tengerhez utazó átlag turista nem sokat tudhat, mivel általában leragad valamelyik tóparti strandon. E nevezetességek, különlegességek közül szeretnék néhányat megosztani olvasóinkkal kedvescínálónak jövő nyárra.

Alsóörs: Török-ház

Utunk elején tekintettük meg Alsóörsön az ún. Török-házat, amely nevét egy török turbánhoz hasonlító kéményéről kapta – egyéb köze valószínűleg nincs is a törökökhöz. Ez az igazán szemrevaló, ránézésre is legalább félévezredesnek tűnő épület kivételes ritkaság: Magyarország egyik legépebben maradt gótikus kismemesi udvarháza. A XV. században épült. A tő felé néző oromzatos homlokzatát két kőkeretes ablakocská törli meg, alul félköríves ajtó vezet a pincébe. A házba oldalról, egy faragott keretbe foglalt ajtón léphetünk be.

A ház nyaranta képző- és fotóművészeti tárlatoknak ad otthont.

Érdeemes megtekinteni a ház fölötti dombon emelkedő református templomot is, amely a XIII. században épült román stílusban. A templom legutóbbi helyreállítása során a déli falon freskómaradványokat tártak fel. Az oldalbejárat a gótikus átépítés tanúja.

Badacsony: Szegedy Róza-ház

A badacsonyi hegyen hangulatos kis borzók mellett visz az út felfelé Szegedy Róza házához. Ahogy emelkedik az út és a kitűnő borok okozta hangulat (avagy a maligánfok), egyre többen maradoznak le a turisták közül. Pedig érdemes feljavalogni a házhoz, amely annak idején Kisfaludy Sándor költő feleségének a préháza volt. Sok romantikus napot töltött itt a házaspár. Az 1790-ben emelt barokk műemléképület ma irodalmi múzeum, amely Kisfaludy Sándor életét és munkásságát mutatja be képek, dokumentumok segítségével. A legérdekesebb azonban látni, megtapogatni azokat a bútortokat, eszközöket,

személyes tárgyakat, amelyek egykoron a költőnek és feleségének mindennapi kellékei voltak. A háztól száz lépésre áll az ún. Kisfaludy-

ház, amely eredetileg a költő préháza volt. A ház falán lévő tábla feliratának tanúsága szerint itt írta a költő a legszebb regéit. (A házban ma kitűnő vendéglő működik. Különleges élmény a vendéglő teraszán ülni és badacsonyi borokat iszogatni, miközben az ember lába alatt lustán nyújtózik a magyar tenger.)

Szigligeti vár: palánk várfal

Olvasóink közül bizonyára sokan jártak már a szigligeti várban, ahonnan – a legfelső várfokra felevickélő túrázó jutalmául – csodálatos panoráma nyílik a Badacsony, a Szent György-hegy és más kisebb hegyek vulkanikus kúpjaira és az ezeket lágyan feloldó kék víztükörre. A vár egyik különlegessége – köszönhetően a feltárás végző kreatív szakembereknek – egy palánk várfal rekonstrukciója. A török háborúk idején a magyarok és a törökök egyaránt építettek hasonlókat. A magyarzó tábla szerint a palánk két cölöpsorból készült, földdel volt feltöltve, kívülről vesszőfonatos volt, amelyet betapasztottak. (Ezzel az építési módszerrel készülhetett 1543-ban a vörösvári vár is.)

(Folytatjuk)

Szöveg és fotók:
Fogarasy Attila

Rendőrmúzeum Tarnamérán

Számtalan kisebb-nagyobb kastély színesíti Magyarországot falvait és városait. Némelyik üresen, gazdátlanul áll, másokból hotel, falumúzeum vagy gyermekotthon lett. A kilencvenes évek közepén egy kis alföldi községben két ember nagyot gondolt és létrehozott egy különös kiállítást.

A tarnamérai Almásy-kastélyban 1996. augusztus 31-én megnyílt Kelet-Európa első rendőrmúzeuma. Dr. Gulyás István állatorvos és műgyűjtő bocsátotta rendelkezésre azokat a tárgyakat, melyek ebben a kezdeti szakaszban a múzeum kiállított tárgyainak nagy részét képezték. Dr. Franciscs Ottó rendőrfőhadnagy szervezőmunkájának eredményeként pedig egyre bővült a gyűjtemény.

A kiállítás megismertet a pandúrok, a csendőrök és a rendőrök történetével. (Sajnos belül fotózni nem szabad, így csak a kastély külsejét tudom megmutatni.) Az első terem-

ben személy- és vagyonvédelmi tárgyakat láthatunk a Krisztus előtti időktől egészen a XVIII. századig. Bilincsek, Rózsa Sándor

elfogatási parancsa, fegyverek és különböző korok magyar egyenruhái sorakoznak még itt. A múzeumban nemcsak a hazai közbizton-

ságról tudhatunk meg érdekes információkat. Három teremben a világ szinte összes országának több ezer uniformisát és jelvényét láthatjuk kiállítva. Az angol Bobby-tól a kínai és egyiptomi egyenruhán át rengeteg nemzet képviselteti magát. Az egykor freskókkal díszített nagyterem két sarkában kandalló áll, s csak akkor lepődünk meg igazán, mikor kiderül, hogy nem is olyan régen még ez volt az iskola tornaterme.

Kastélyból iskola, iskolából az ország első rendőrmúzeuma (ma már kettő van); mindez egy 1700 fős kis községben. És ez még nem minden! Ugyanitt nyáron termálstrand is üzemel. (Egyébként meg vagyok győződve róla, hogy ha Magyarországon bárhol elkezdenék ásni, termálvíz tör föl. Úgyhogy, rajta, vörösváriak!) Szóval Tarnamérán, az M3-as nagyfügedi lehajtójától néhány kilométerre, Heves város közelében, a Tarna folyó partján, Pilisvörösvártól másfél óra járásra fekszik egy kis falu, ahová érdemes ellátogatni.

Hidas Ildikó

„Pilisvörösvárért” emlékérmeseink

Az október 23-i ünnepi események keretében került sor a város önkormányzati képviselő-testülete által adományozott kitüntetés: a „Pilisvörösvárért” emlékérmek átadására. A képviselő-testület döntése szerint Gromon István polgármester ezúttal megosztott díjként két-két emlékérmet nyújtott át Schreck Róbertnének és Víg Jánosnének, illetve Andrusch-Fóti Máriának és dr. Müller Mártának. Az alábbiakban a kitüntetettekéről elhangzott méltatásokból idézünk.

Víg Jánosné, sz. Sereg Julianna

Víg Jánosné sz. Sereg Julianna 1932. szeptember 24-én született Pilisvörösváron, szülei második lányaként. Iskolai tanulmányait Pilisvörösváron végezte el, mely az akkori szokásoknak megfelelően már 8 osztályos volt.

Az ének igen hamar része lett Juliska néni életének. Már az iskolában is az énektagja volt, az iskola elvégzése után pedig Vass Márton kántor megkérte, hogy énekeljen a templomi kórusban. A kérésnek szívesen tett eleget, s Vass Márton kántor vezetése alatt lehetőség volt továbbfejleszteni az éneklésben. Saját bevallása szerint más kórustagokhoz hasonlóan ő is sokat köszönhet Vas kántor úrnak, sokat tanult tőle, az ő szakmai segítségével válhatott szólóénekesné.

1951 májusában ment férjhez. Házasságából két fiúgyermek született. Mindkét fia a műszaki pályát választotta: az idősebb gépészmérnök, a fiatalabb építészmérnök. Családi élete példaértékű, kiegyensúlyozott. Fiai mellett nagyon büszke a négy unokájára is.

Juliska néni fiatal korától Budapesten a Szolidaritás Házipari Szövetkezetben dolgozott, s nyugdíjba menetelét követően is még 5 évig.

Az éneklés Juliska néni egész életét végigkísérte. Mint szólóénekes, és mint a kórus tagja egyaránt a közösségért tevékenykedett. Énekelt esküvőn, temetésen, hangversenyeken, egyházi rendezvényeken egyaránt. Igen sok esküvőn énekelte szölistaként Schubert, Gounod és Marchesi Ave Maria-ját és egyéb darabokat. Férje is hosszú időn keresztül az énektagja volt, éveken keresztül ő szólaltatta meg a nagypénteki és virágvasárnapi passióban az evangélistát. Az egyházi kórusal sok helyen megfordultak, itthon és külföldön egyaránt.

A pilisvörösvári egyházközségi énektag mellett munkahelye révén Juliska néni a budapesti Szent József kápolnában is rendszeresen énekelhetett. Neves ünnepeken rendezett egyházzenei áhítatokon országos hírv opera-énekesekkel együtt szerepelt, amit nagy megtiszteltetésnek tartott. Életét a sok nehézség ellenére az éneklés töltötte meg sok színnel, vidámsággal és örömmel. Fontosnak tartotta, hogy azokat az értékeket, amit a szüleitől kapott továbbadja, közkincsé tegye.

Juliska néni hangjával, a zene és a helyi német nemzetiségi hagyományok iránti elkötelezettségével az elmúlt évtizedekben sok boldog pillanatot szerzett Pilisvörösvár lakoi-

sainak, az ének révén részese volt boldog és szomorú perceiknek egyaránt. Tette ezt önzetlenül, elkötelezetten, példamutatóan.

Pilisvörösvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Víg Jánosnének a pilisvörösvári egyházközségi énektag keretében, az egyházi ének terén kifejtett több évtizedes kiemelkedő közös munkájuk elismeréseként, Schreck Róbertnével megosztott díjként Pilisvörösvárért emlékérmek adományozott.

Gromon István polgármester átnyújtja az emlékérmek Víg Jánosnének (középen) és Schreck Róbertnének (jobboldalt)

Schreck Róbertné sz. Galambos/Gemela Borbála

Schreck Róbertné sz. Galambos/Gemela Borbála 1928. február 19-én született Pilisvörösváron. Általános iskolai tanulmányait Pilisvörösváron végezte el.

1951-ben ment férjhez Schreck Róberthez. Házasságukból egy leánygyermek született. Két unokája és két dédunokája van. Férje 2000-ben hunyt el.

Gyermekkorát Boris néni nagyon boldognak tartja – annak ellenére, hogy sok nehézséggel kellett megküzdeniük. Boldogan emlékszik vissza a régi kukoricafosztásokra, tollfosztásokra, szüretekre, a közös éneklésekre, beszélgetésekre, bálokra, melyet a mai világból hiányol.

Boris néni éppen hogy megkezdte a 8. osztályt, amikor egy napon megkérdezték az iskolában, hogy kinek lenne kedve délutánonként az óvó néninek segíteni. Négyen jelent-

keztek az osztályukból. Ettől kezdve ők négyen délelőtt iskolába jártak, délután pedig Krystofori Erzsébet óvónő mellett dolgoztak a volt Templom Téri Óvodában. Nagyon szívesen végezte ezt a feladatot, úgyhogy az iskola befejezése után ott is maradt dolgozni, s évtizedekkel később onnan is vonult nyugdíjba, több mint 40 év egy helyben töltött munkaviszony után.

Az óvodában a gyermekek ragaszkodtak hozzá. Saját bevallása szerint mindig nyugodtan, higgadtan beszélt a gyermekekkel, s szeretetért szeretetet kapott cserében. A mai napig emlékszik volt óvodásaira, felismeri őket az utcán, szóba elegyedik velük, s elmeséli nekik apróbb óvodáskori csíntevéseiket.

Jó hallását és zenei tehetségét édesapja fedezte fel, aki gyári munkája mellett zenész is volt: jól játszott harmonikán, hegedűn és trombitán. Édesapja 14 évesen elvitte Vass Márton kántor úrhoz, aki meghallgatta őt, s mivel a próbaéneklés jól sikerült, tagja lehetett a templomi énekkarnak.

Vass Márton kántor úr nemcsak a latin, német és a magyar éneket tanította neki, hanem a hangját is képezte. Először szoprán, majd második szoprán, végül alt szólamot énekelte. 14 éves korától 74 éves koráig, pontosan 60 éven át énekelte esküvőkön, temetéseken és a templomban. Az éneklést szolgálatnak tekintette, amelyhez elmondása szerint szív, lélek és elhivatottság kell. Boris néni szerint, aki nem érzi magát elkötelezve a feladat iránt, az nem is tudja jól csinálni. Ő a maga részéről szívvel-lélekkel, elhivatottan énekelte, együtt érzett az emberekkel örömben, bánatban egyaránt.

Az énekkarral gyakran megfordultak az ország különböző településein, így Székesfehérvárott és Biatorbágyon is. Egyházzenei versenyeken is részt vettek, és szép eredményeket értek el. Vass Márton kántor sokszor mondta neki és az énektag többi tagjának, hogy ők a falu nagy értékei.

Boris néni a mai napig megőrizte jókedvét, nyugalmát. Úgy érzi: a gyermekek és szülei szeretete az övé, s ezt már senki sem veheti el tőle. Nagyon szerette az óvodai munkát és az éneklést is, mindkettőt szívügyének tartotta. Annak különösen örül, hogy éneklése tetszett az embereknek.

Pilisvörösvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Schreck Róbertnének a pilisvörösvári egyházközségi énektag keretében, az egyházi ének terén kifejtett több évtizedes kiemelkedő közös munkájuk elismeréseként, Víg Jánosnéval megosztott díjként Pilisvörösvárért emlékérmek adományozott.

Andrusch-Fóti Mária

Andrusch-Fóti Mária 1934. augusztus 10-én született Pilisvörösváron. Tanítói pályafutását 1953. július 1-jén, Hollókőn kezdte. 1954-ben férjhez ment, s hazatért szülőfalujába. Azóta Pilisvörösváron él, itt nevelte fel négy fiát, Józsefet, Pétert, Jánost és Istvánt.

1954 őszétől nyugdíjazásáig, 1993. december 30-ig dolgozott Pilisvörösváron az általános iskolában mint tanítónő. Húsz éven keresztül volt az iskola gyermek- és ifjúsági felelőse. Szakmai felkészültsége, a szülőkkel kialakított jó kapcsolata elismerést váltott ki a kollégái s a település lakói körében egyaránt. Tanítványai megalapozott tudással kerültek ki a kezei közül. Nyugodt, kiegyensúlyozott egyénisége meghatározó volt a tantestületben. Munkáját az igényesség és a gyermek-szeretet jellemezte.

Pedagógiai munkájának elismeréseként az évek során alábbi kitüntéseket vehette át:

1983.: Kiváló Úttörővezető,

1986.: Kiváló Munkáért Érdemérem,

2006.: az Oktatási Miniszter által adományozható Karácsony Sándor Díj.

1990-ben, a rendszerváltozást követő első önkormányzati választáson megválasztották önkormányzati képviselőnek. Az Oktatási Bizottság tagjaként és a Szociális és Népjóléti Bizottság elnökeként és tanácsnokként végezte munkáját.

Egyik fő feladatának tartotta a helyi szociális intézményrendszer, a szociális háló kiépítését. Irányítása alatt, a Képviselőtestület döntése alapján a volt „Szaki” elhanyagolt épületét a helyi vállalkozók önzetlen munkájával és anyagi támogatásával átalakították egy szociális feladatokat ellátó intézménnyé.

1991 karácsonyán nyílt meg a Napos Oldal Szociális Központ, melyet 50 idős pilisvörösvári lakos vett birtokba. Mida néni élete egyik nagy örömeinek tartja, hogy a Városi Napos Oldal Szociális Központ létrehozásában aktívan részt vehetett.

Néhány évvel ezelőtt Tokodi Bence atyával a kéréssel fordult hozzá, hogy tanítsa meg őt és barátait svábul. Meglepetésként a szo-

katlan kérésén, elmondta, hogy Pilisvörösváron ennek nincsenek előzményei, nincs irodalma, nyelvtana, a helyi nyelven nem tudnak írni és olvasni. Ennek ellenére a kérésnek eleget tett, mert nemes feladatnak tartotta azt, hogy ősei nyelvét életben tartsa.

28 felnőtt számára, a mai Friedrich Schiller Gimnázium egyik tantermében 3 éven át tanította a pilisvörösvári sváb nyelvet. Megtanultak közösen írni, olvasni, s beszélgettek svábul. Sok örömet okozott neki ez a kihívás. Egy évig Pilisszentivánon is oktatott.

A tanfolyamon ismerkedett meg dr. Müller Mártával, aki kezdeményezte a „Kriaz kaut! Grűß Gott!” című nyelvjáráskönyv megírását. Nagy lelkesedéssel fogadta a gondolatot, hiszen tudta, hogy így biztosíthatják azt, hogy a következő generációk is megismerjék őseik nyelvét. Ezt a munkát is, mint eddig mindig, kitartással, nagy odaadással és lelkesen végezte. Sok nehéz, de vidám órát töltöttek együtt a könyv írása közben.

A könyv mottójának a következőket írta: „Mi, a Magyarországon született svábok magyarok vagyunk, de az anyanyelvünk az őseink nyelve. Azért készült ez a könyv, hogy a pilisvörösvári német nyelvjárást gyermekeink és unokáik is megismerjék, és így megőrizzük kultúránk egy szeletét.”

Pilisvörösvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Andrusch-Fóti Máriának a vörösvári „sváb” (bajor) nyelvjárást megőrzése, leírása és az utódoknak való továbbadása terén dr. Müller Mártával kifejtett kiemelkedő közös munkájuk elismeréseként megosztott díjként „Pilisvörösvárért” emlékérmeket adományozott.

Gromon István polgármester átnyújtja az emlékérmeket Andrusch-Fóti Máriának, Mida néninek

Dr. Müller Márta átveszi a megosztott díjakat Gromon István polgármestertől

„Pilisvörösvárért” emlékérmeseink névsora

Pilisvörösvári Sport Club (1994)
 Manhertz Mátyásné óvónő (1995)
 Zemplényi Józsefné óvónő (1995)
 Albel Attiláné tanítónő (1995)
 Fetter Ottóné, az OTP helyi fiókjának volt vezetője (1996)
 Gromon Andrásné, a Hagyományörző Egyesület elnöke (1997)
 Önkéntes Tűzoltó Egyesület (1997)
 Dr. Váradai Monika Mária szociológus (1997)
 Dr. Franz Walper atya (1997)
 Denk Ferenc, az Önkéntes Tűzoltó Egyesület tiszteletbeli elnöke (1998)
 Dr. Hidas István háziorvos (1998)
 Mező Barna, a Magyar Terranova Kft. volt igazgatója (1998)
 Dr. Kemény Cecília gyermekorvos (1999)
 id. Stifter Ferenc futballedző – posztumusz (2000)
 Deák Vilmosné tanár (2001)
 Oláh Imre címzetes igazgató (2001)

Bravi Buam együttes (2002)
 Dornbach Ferencné nyugdíjas tanítónő, iskolaigazgató (2002)
 Dr. Manherz Károly, az ELTE BTK dékánja (2002)
 Dr. Rajkai Sára sebész (2002)
 Dr. Harmath Attiláné tanár (2003)
 Kapitány Györgyné tanítónő, igazgatóh. (2003 – posztumusz)
 Németh János zenetanár (2003)

Péts József kórustitkár (2003)
 Steckl János futballedző (2003 – posztumusz)
 Drávecz Ferenc rendőr zászlós (2004)
 Koós Ferenc tanár, igazgatóhelyettes (2004)
 Majerczyk Waldemár vállalkozó (2004)
 Mátrai Mátyás üvegcsiszoló kisiparos (2004)
 Gyurkó Lászlóné (2005)
 Kohlhoffer Mihály (2005)
 Német Nemzetiségi Fúvószenekar (2005)
 Bokor Árpádné tanítónő (2006)
 Laknerné Fazekas Krisztina kajakos (2006)
 Margittai Csabáné óvónő (2006)
 Wenczl Mihály méhészt (2007)
 Benkó László kerékpáros edző és Benkó Barbara kerékpáros – megosztva (2008)
 Rudolf Keszler családfakutató (2008)
 Víg Jánosné és Schreck Róbertné, a templomi kórus tagjai – megosztva (2009)
 Andrusch-Fóti Mária tanítónő és dr. Müller Márta tanár, a „Kriaz kaut! Grűß Gott!” című nyelvjáráskönyv szerzői – megosztva (2009)

Vitézek Vörösváron IV.

Vitéz Wenczl Mihály

A 92 éves Wenczl Mihályt városszerte „mézes” Miska bácsiként ismerik. Köztudott róla, hogy lépesméz-készítés nagy szakértője, valódi üveges lépes mézéről már többször is írtunk lapunk hasábjain. Munkája és találmánya elismeréseként 2007-ben „Pilisvörösvárért” emlékéremben részesült. Azt már jóval kevesebben tudják róla, hogy a vitézi címmel is büszkélkedhet. 2000-ben vette fel soraiba az Erdélyi Vitézi Rend.

Wenczl Mihály 1917. szeptember 15-én született Pilisvörösváron. Elemi iskoláit is itt, szülőfalujában végezte el. Fiatalon kellett munkába állnia. Első munkahelye Budapesten a Főnix Csiszológyárban volt. Hétvégenként a Ziegler-zenekarban játszott.

A II. világháború kitörésekor a csiszológyár bezárt, így új munkahely után kellett néznie. Ekkor került a kőporbányába. Itt kapta meg a katonai behívó parancsot. A gyors kiképzést követően géppuskásként az orosz frontra került. 13 küzdelmes hónapot töltött a fronton. A századukból sokan meghaltak. Bátorságáért megkapta a bronz, majd a kisezüst fokozatú Magyar Vitézségi Érmeket.

A Magyar Vitézségi Érmeket korábbi katonai hagyományok alapján 1939-ben alapította vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó, a Vitézi Rend főkapitánya. A legénységi állományúak részére alapított katonai kitüntetésnek négy fokozata volt:

bronz, kisezüst, nagyzüst és arany. (Ez egészült ki 1942-ben Magyar Tiszti Arany Vitézségi Éremmel, amely a tiszti állomány kitüntetésére szolgált.)

Wenczl Miska bácsi 90 éves korában, a „Pilisvörösvárért” emlékérem átvételekor

A Magyar Vitézségi Érmeket azok a katonák kaphatták meg, akik az ellenség előtt tanúsított személyes vitézségükkel vagy hősi önfeláldozásukkal értékes szolgálatot teljesítettek. Miska bácsi még ott, a fronton

megkapta megkapta mindkét érmet. (A Vitézi Rendbe történő felvételhez minimum a bronz vitézségi éremmel, lehetett kérelmet benyújtani.)

Miska bácsi bár vitézül harcolt a fronton, szerencsére nem sebesült meg, és fogságba sem esett, a háborúból még az oroszok bevonulása előtt hazatért.

Leszerelése után ismét a kőporbányában helyezkedett el. Az államosítás után is itt dolgozott tovább, egészen a nyugdíjba vonulásáig. Kezdetben mint szakvezető, majd mint robbantómester teljesítette feladatait. Munkájának elismeréseként két alkalommal részesült kitüntetésben.

Miska bácsi 2000-ben kapta meg az Erdélyi Vitézi Rend oklevelét arról, hogy vitézzé avatták és a Vitézi Rend tagjai sorába felvették. Az A/3-as méretű oklevelet idén májusban elvitte Gromon István polgármesternek megmutatni azzal, hogy szeretné, és ha az valamiképpen közkinccsé válna, ha a szélesebb közönség többet tudna az orosz fronton folyt harcokról, az ott harcolt katonákról, hősiességéről, a háború történetéről, a vitézi rendről.

Miska bácsi ezen szándéka, kívánsága indította el vitézi sorozatunkat is. Amikor helytállásáról, bátorságáról sorozatunk részében elismerően megemlékeztünk, mindazon bajtársai előtt is fejet hajtunk, akik a háború legmélyebb poklában is hősiességgel védték hazánkat.

F. A.

Az Erdélyi Vitézi Rend elnöke, vitéz lovag Bereczky Árpád által aláírt vitézi oklevél

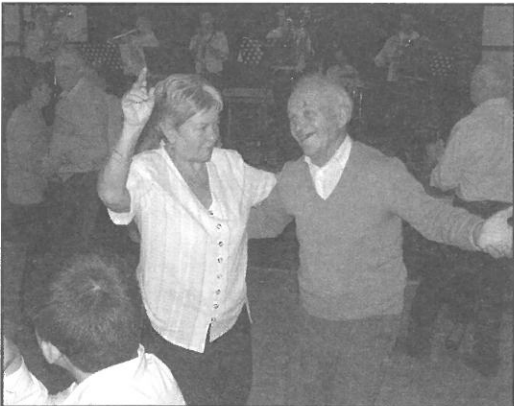
Kisezüst vitézségi érem

A Nyugdíjas Klub évzárója

Vidám hangulatban zárta az évet a Nyugdíjas Klub november 14-én a Művészetek Háza (Zeneiskola) színháztermében: volt éértékelés, aranylakodalmások köszöntése, bolondozás a színpadon, folklórműsor, versmondás, zenélés, éneklés, tánc, vigadozás, mulatozás... minden, ami kell a tartalmas és jókedvű együttéléshez...

Gromon István polgármester köszönti az 50 éves házassági évfordulójukat ünneplő klubtagokat

Tetőpontjára hág a hangukat

Az évzáró Prohászka István elnök beszámolójával kezdődött, aki számba vette a mögöttük álló év rendezvényeit a februári farsangi báltól kezdve, a húsvéti locsolóbálon és a Vörösvári Napok keretében tartott nyugdíjas napon át a szüreti felvonulásig. Ezeken kívül is még számos eseményen vettek részt a klub tagjai és a Nostalgia Dalkör szinte minden hónapban közreműködött valamilyen közösségi rendezvényen. Helyhiány miatt itt nem tudjuk a kirándulásokat felsorolni, amelyekre ebben az évben is igen nagy érdeklődés mutatkozott a klubtagok részéről.

Az elnök úr büszkén említette beszámolójában 2007 óta működő honlapjukat, amely ezt a gazdag klubéletet tükrözi. (Címe: www.pilisvorosvar.eoldal.hu.)

Kedves hagyomány, hogy az évzárón köszöntik azokat a házaspárokat, akik 50 éves házassági évfordulójukat ünnepezték az év során. Ők a következők: Blind József és neje, sz. Róth Zsuzsanna; dr. Breier Márton és neje, sz. Mirk Gizella; Hau János és neje, sz. Szontág Julianna; Mézinger Antal és neje, sz. Fehér Julianna; Putz József és neje, sz. Halm-schláger Mária; Ráthgéber Sándor és neje, sz. Sztanu Julianna.

Az aranylakodalmásokat Gromon István polgármester is meleg szavakkal üdvözölte, ajándékokkal és oklevéllel kedveskedve nekik. Beszédében elmondta, hogy mintát jelentenek ők a mai fiatalok számára: a szeretet, a hűség és az összetartás mintáját.

Az évzárón bemutatott műsorban a gyerekek mellett nagy

tapstot kaptak az „Öregfiúk” focicsapat tagjai is, akik focitudásukat és humorérzéküket egyaránt kamatoztatták a színpadon. Fellépett a Nostalgia Dalkör, Schlotter Ferenc és Tagscherer János, a solymári Herbstroke Táncgyűttes és Szeduka Lászlóné, aki Petőfi Sándor „Szeretlek, kedvesem” című versét szavalta el a színpadon.

A műsor után következett a bál, ahol a „Die Spatzen” zenekar húzta egészen 11 óráig a talpalávalót.

F. A.

Prohászka István, a klub elnöke koccint az ünnepelekkel

Szájharmonika kvartett

Harcsafogás a Slötýin

Újabb nagy harcsa került horogra Vörösváron. Október 22-én déltájban fogta ki a

Slötýiből a képen látható kapitális méretű halat Zuggó Gyula (a haltól jobbra). A 155 cm

hosszú, 75 cm kerületű, 31,6 kg súlyú halat mintegy 40 percnyi fárasztás után tudta kiemelni a szerencsés horgász. Persze nem egyedül: Német József és Horn Márton segítettek neki ebben. (A horgász felszerelése a következő volt: Féder, 22-es zsinór, keszegezõ horog, csali: csontkukac.)

Halloween Party

a Művészetek Háza és a Nagycsaládok szervezésében

Október 30-án nagy örömeinkre megtelt gyerekekkel, anyukákkal, nagymamákkal a Zeneiskola Aulája és Színházterme. Sokan próbálták ki kézügyességüket a toklámpásfáragás és a boszorkánykészítés közben, bátorságukat Hall-o-wen Barlangjában a rémisztő játékban és ügyességüket az Activity és csilagkereső játékban. Akiknek az őszi szünet

utolsó napjára is maradt energiájuk, azok ug-rálóvárukban szórakozhattak. Az idén először megszervezett program jó kikapcsolódást nyújtott kicsiknek és nagyoknak egyaránt.

Köszönjük a „tökbéli támogatást” a Kri-vinger Zöldségboltnak és a Kertbarát Körnek.

– a Szervezők

Rendőrségi hírek

Lebukott a mobiltolvaj

Október 17-én a biztonsági kamera bukta-tott le egy tolvajt a Görgey utcai sörözőben. A tolvaj egy óvatlan pillanatban egy 100 000 forint értékű mobiltelefont emelt el az egyik asztalról. A biztonsági kamera által rögzített felvétel segítségével azonban később beazonosították és a bejelentés alapján a rendőrök elfogták a mobiltolvajt.

„Gázos” helyzet

Október 19-én egy munkagép elvágott egy 6 cm átmérőjű gázcsövet a Búcsú téren. A kiömlő gáz miatt komoly veszélyhelyzet alakult ki. A gázömlést végül a tűzoltók közreműködésével a Gázművek dolgozói megszüntették.

A rendőrség köszönetet mond a vörösvári tűzoltóknak, akik rendkívül hathatós segítséget nyújtottak a veszély elhárításában.

Négy kerékkel kevesebb

Október 23-án a Budai útról ellopták egy parkoló autó mind a négy kerekét.

November 2-án a Seregély utcában egy családi ház fészereből tűnt el négy gumiabroncs felnival együtt. A lopási kár itt 300 000 Ft volt.

Ablakostól távoztak a tolvajok

Október 25-én a bejárati ajtó kifeszítésével hatoltak be ismeretlenek egy Kárász utcai hétvégi házba, ahonnan nyílászárókat loptak el 430 000 Ft értékben. Ráadásul 500 000 Ft rongálási kárt is okoztak a tulajdonosnak.

Gépkocsi-feltörések

Október 26-án a Kossuth Lajos utcában betörték egy személygépkocsi ablakát és ellopták a kocsiiban lévő irattárcát. A lopási kár 50 000, a rongálási kár 20 000 Ft.

November 4-én a Zrínyi utcában hasonló módon tulajdonítottak el egy parkoló autóból egy táskát. A lopási kár itt 20 000 Ft, a rongálási kár 40 000 Ft volt.

Betörések

November 1-jén a Dózsa Gy. utcában a bejárati ajtót betörve hatolt be ismeretlen tettes egy családi házba. A lopási kár 30 000 Ft, a rongálási kár 25 000 Ft.

November 4-én a Pozsonyi utcában hengerzártöréssel hatolt be ismeretlen elkövető egy családi házba, ahonnan ékszerekkel és különböző értékű tárgyakkal távozott.

November 10-én tolvaj járt az Ady Endre utca egyik társasházában. A tolvaj a bukóablakon keresztül hatolt be az egyik lakásba, ahonnan fényképezőgépet és egy slusszkulcsot vitt el. A lopási kár 100 000 Ft.

Ugyanaznap betörő járt a Bányató utca egyik családi házában is, ahonnan ugyancsak egy fényképezőgép tűnt el. A lopási kár 50 000 Ft, a rongálási kár 30 000 Ft.

Rablás a Fő utcában

November 4-én délelőtt fél 11-kor jelentették be a rendőrség ügyeletésének, hogy néhány perccel korábban fegyveres rablás történt

egy fő utcai ékszerüzletben. A boltba belépő ismeretlen elkövetők fegyvert fogtak az eladóra, így kényszerítve őt az ott lévő arany ékszerek átadására. A kiemelt bűnügyben a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság folytat nyomozást. A rendőrség – a nyomozás sikere érdekében – egyelőre részleteket nem közölt a rablásról.

A vörösvári rendőrök sűrű napja

November 4-e sűrű napja volt a vörösvári rendőröknek: a fent leírt rablásán kívül egy betörés és egy gépkocsifeltörés miatt riasztották őket – csak Vörösvár területén. Sajnos egy haláleset miatt is intézkedniük kellett. A klotildligeti állomásnál öngyilkossági szándékkal lépett a sínekre egy férfi. A vonatvezető már nem tudta időben megállítani a szerelvényt, és a vonat halálra gázolta a szerencsétlen férfit.

„Gázpisztoly eladó!”

November 13-án a nyílt utcán kínált eladásra a helyi fegyverbolt nevében egy gázriasztó fegyvert egy ismeretlen személy.

A rendőrség felhívja a figyelmet arra, hogy fegyvert – a megfelelő engedélyek birtokában – csak fegyverboltban lehet vásárolni!

„Gratulálunk, Ön nyert!”

Az emberi hiszékenység és a bűnelkövetők furfangjának és aljasságának egy újabb példája az alábbi eset:

November 13-án felhívtak egy hölgyet (tinyci lakos) az egyik telefonszolgáltató nevében és örömmel közölték vele, hogy 8,2 millió forintot nyert egy sorsoláson, de ehhez a pénzhez csak akkor juthat hozzá, ha átutal egy magadott bankszámlára 400 000 forintot. Szerencsére a bank értesítette a rendőrséget, így a pénzügyi tranzakciót időben sikerült leállítani.

Csendes mindenszentek

Csendesen, békésen telt el az idén mindenszentek és halottak napja ünnepe a Pilis-vörösvári Rendőrség területén. A települések egyikén sem jeleztek a temetők környékéről lopást vagy gépkocsifeltörést.

A rendőrség köszöni a polgárőrségek hatékony segítségét a bűncselekmények megelőzésében, a rend fenntartásában.

Várjuk az ünnepeket

A rendőrség felkészülve várja a közelgő karácsonyi ünnepeket. Már most is mindennap – közös szolgálatot ellátva a helyi polgárőrségekkel – fokozottan ellenőrzik a bevásárló központok környékét.

A rendőrség kéri a polgárokat, hogy az ünnepi bevásárlásnál ne hagyjanak semmit a parkoló gépkocsiban, s vigyázzanak jobban értékeikre!

Horváth Ferenc r. őrnagy
őrsparancsnok-helyettes
tájékoztatása alapján

Közlekedjünk télen is biztonságosan

Sokan tévhitként azt gondolják, hogy a tél a havazással kezdődik. A gépjárművezetők többsége a téli útviszonyokat a havas út fogalmával azonosítja. Pedig akkor is érheti kellemetlen meglepetés a vezetőt, ha a tél eleji reggelen az éjszaka 0 Celsius fok alá lehűlt aszfaltburkolatra pára kerül.

A vékony jég réteg szinte láthatatlan, fékezőkor viszont a jármű váratlanul megcsúszik, a fékút, és ezzel a féktávolság jelentősen megnő. 50 km/h. sebességnél száraz aszfalton a féktávolság: kb. 25-28 méter jeges aszfalton 105-106 méter is lehet. 90 km/h sebességnél száraz aszfalton a féktávolság kb. 67-68 méter, jeges aszfalton 230-235 méter. 130 km/h. sebességnél száraz aszfalton a féktávolság kb.

120-123 méter, jeges aszfalton kb. 475-480 méter.

Figyelembe kell venni azt a tény is, hogy a nyári gumiabroncs tartós 7 C fok alatti hőmérsékleten elveszti megszokott rugalmasságát, ezzel pedig egy-egy manővernél (nem csak fékezésnél, hanem kanyarodásnál, induláskor is) másként reagálhat a jármű.

Fokozottan figyelni kell a követési távolságra is, a jármű sebességét a megváltozott útviszonyoknak megfelelően kell megválasztani.

Balesetmentes közlekedést kíván:

a Budaörsi Rendőrkapitányság
Közlekedésrendészeti Osztálya

Újraélesztő készülék a tűzoltóautón

Újabb nagy értékű életmentő berendezéssel gyarapodott önkéntes tűzoltóink eszköztára: a Pilisi-medence Egészségügyi Alapítvány egy újraélesztő készüléket adományozott a tűzoltócsapatnak. A Lifepak 500 típusú, félautomata defibrillátort dr. Für Zoltán, az alapítvány kuratóriumának elnöke adta át Kovács Zsolt tűzoltóparancsnoknak október 22-én a tűzoltószertár előtt rendezett rövid ünnepség keretében.

Kovács Zsolt átveszi a készüléket dr. Für Zoltántól. Jobboldalt dr. Mártai István

A készülék átadásakor dr. Für Zoltán elmondta, az Alapítvány nemcsak az egészségügyi intézményeket támogatja, de fontosnak tart minden olyan kezdeményezést is, melynek eredményeképpen javulhat a lakosság egészségi állapota, illetve túlélési esélye. Ezért is vették meg ezt a korszerű berendezést, amelyet igen jó kezekbe adnak át.

A mintegy félmillió forint értékű készülék a leggyakoribb keringés-megállás, a kamrafibrilláció esetén elektromos ütés leadásával képes a spontán keringés visszatértetésére. A készülék maga értékeli a beteg szívritmusát, használata nem igényel EKG-ismereteket. Természetesen a készülék ismerete mellett az újraélesztés kivitelezését is tudni kell, hiszen, amennyiben nincs defibrillálható ritmuszavar, akkor el kell kezdeni a lélegeztetést és mellkaskompressziót. Számos európai országban az elsősegélynyújtás, ezen belül az újraélesztés évtizedes hagyományok alapján, rendszeres képzésben jelenik meg az iskolai és felnőttoktatásban. Számos állampolgár képes tehát használni a félautomata defibrillátort.

Sajnos nálunk ez egyelőre koránt sincs így. Ezért is örvendetes – jelentette ki dr. Mártai István orvosigazgató, az Országos Mentőszolgálat Közép-Magyarországi Regionális Mentőszervezet vezetője, az Alapítvány elnökségi tagja –, hogy a vörösvári tűzoltók is rendelkeznek ezentúl ezzel az eszközzel, és azt használni is tudják. A helyi mentőállomás dolgozói ugyanis szabadidejükben újraélesztő tanfolyamot szerveztek a számukra. Gyakran előfordul, hogy a vörösvári tűzoltók érkeznek ki először egy baleset helyszínére, és ilyenkor ez az eszköz, és ez a megszerzett

tudás is életet menthet. A PIMEA már a második félautomata defibrillátort adományozza a város lakói egészségének megóvására. Az előzőt 2006. december 22-én adták át a Szakorvosi Rendelő számára. A defibrillátor a rendelőintézet aulájában került elhelyezésre. (Szerencsére eddig egyszer sem kellett igénybe venni.) A készülék átadásakor Gromon István polgármester is rövid köszönőbeszédet tartott, hangsúlyozva, hogy az egész város számára nyereség ennek a készüléknek a használatba vétele. A veszélyes forgalmú 10-es út mellett különösen nagy jelentősége van egy ilyen életmentő készüléknek.

A félautomata defibrillátort a tűzoltócsapat nevében Kovács Zsolt tűzoltóparancsnok vette át és köszönte meg. Ez a készülék ezentúl ott lesz a balesetekhez kivonuló műszaki mentőszereken. Tűzoltóink maguk kérték, hogy az Alapítvány a tűzoltócsapatnak adományozza a készüléket, és használatának elsajátítását is örömmel vállalták (természetesen szabadidejükben).

Megnyugtató, hogy jelentősen megnőtt ezzel a balesetek életveszélyes sérültjeinek túlélési esélye. (Reméljük azonban, hogy minél kevesebb esetben kell majd használni az új életmentő eszközt.)

Fogarasy Attila

A félautomata defibrillátort a tűzoltószertár előtt tették ki közszemlére

Zárójel: (Az átadási ünnepségen azt is megtudtuk, hogy az Alapítvány eredetileg egy Vörösvár környéki nagy forgalmú üzletközpontnak ajánlotta fel a készüléket az ingyenes tanfolyammal együtt, az üzletközpont vezetői azonban nem mutattak érdeklődést iránta. No comment.)

A cikk megírásához felhasznált szakmai irodalom: Marsi Zoltán, dr. Mártai István: A félautomata defibrillátor.

Forrás: www.hazipatika.com.

Korábbi cikkünket lásd:

www.pilisvorosvar.hu/vorosvariujsg/2007/januar/17.htm.

Tűzoltó-hírek

Az elmúlt időszakban 24 káresemény történt Pilisvörösváron: 10 tüzesethez és 14 műszaki mentéshez vonultak ki önkéntes tűzoltóink.

A tüzek többsége avartűz volt, egy alkalommal kellett csak komolyabb tüzet eloltaniuk: a Gesztenye utcában egy családi házban csaptak fel a lángok vélhetően elektromos zárlat miatt. A tűzoltók megérkeztéig a lakók a tüzet egy porral oltó készülékkel részben eloltották. Személyi sérülés nem történt.

A műszaki mentések során fakidőlések, gázömlések, a csapadékvíz és a legtöbb esetben közúti balesetek adtak munkát a tűzoltóknak.

Három súlyos sérültje volt annak a balesetnek, amely november 12-én, este történt Piliscsabán, a Fő út Pilisjászfalu felé eső végén. A baleset során két személygépkocsi ütközött össze: három személy sérült meg súlyosan, mindhárman beszorultak a járműbe. A három közül az egyik sérültet az esztergomi bajtársaik segítségére érkező vörösvári tűzoltók szabadították ki feszítővágó berendezésük segítségével. A balesethez a piliszentiváni tűzoltók is kivonultak.

(A kép forrása:

www.piliscsabaipolgaror.hu.)

A Pilisvörösvári Önkéntes Tűzoltó Egyesület tagjai ebben az évben eddig 143 bevetésen vettek részt, védve a polgárok életét és vagyonát.

Kovács Zsolt tűzoltóparancsnok tájékoztatása alapján

KÉRJÜK, TÁMOGASSA ADOMÁNYAIVAL ÉLET- ÉS VAGYONMENTŐ MUNKÁNKAT! KÖSZÖNJÜK!

PÖTE

ATLÉTIKA

Egy új sportág

Mármint nálunk, hiszen legjobb tudomás szerint városunkban eddig még nem vert gyökeret ez a sportág. Most azonban fordulat következhet be, mert Fetter György, atléta szakedző, elkezdte maga köré gyűjteni a fiatalokat.

– Több szülő is megkeresett, hogy indítsam el a városban az atlétikát, mert úgy érzik, szükség van rá – mondja szülői olimpiikonunk. – Beszéltem Pándi Gáborral, a Vörösvári Szabadidő Sport Egyesület elnökével is, aki felkarolta a kezdeményezést. Így belevágtam, és a Templom Téri Általános Iskola támogatásával idén ősszel elkezdtem a munkát. Remélem, sikerül az atlétika helyét is megtalálni a vörösvári sportéletben. Az atlétika alapsportág, atlétikus képességekre minden sportágban szükség van.

– Hány éves kortól érdemes atletizálni?

– Tíz évesnél fiatalabb gyermekekkel még nem lehet komoly atlétikai munkát végezni. E-fölött azonban már igen, hiszen a gyermekek váz- és izomrendszere ekkor már alkalmas a képzésre. A már meglévő csoporttal egyelőre az alapok lerakása folyik.

– Ez mit jelent pontosan?

– Erőnléti jellegű és technikai futóedzéseket, kislabdahajítást, általános ügyesség- és képességefejlesztő gyakorlatokat végzünk,

Gyerekek rajtgéppel
(A fénykép illusztráció)

magas- és távolugrást gyakorolunk – egyelőre főként ezekből áll a program. Heti két foglalkozást tartok. A rossz idő beálltáig heti egy alkalommal szabadtéren is edzettünk, novembertől azonban a Templom Téri Általános Iskolában dolgozunk. Az edzések

hétfőn 17.00-18.00-ig, és csütörtökön 18.00-19.00-ig tartanak. És az egész mindössze havi 1500 Ft-ba kerül – azt hiszem, ez rendkívül kedvezményes ár!

– Mit tervezel tavasztól?

– Ha beköszönt a jó idő, újra kimenénk a sportpályára is, ahol szeretnénk egy távolugrógödrt és egy hozzá tartozó futópályát kialakítani. Örülnék, ha a Vörösvári Szabadidő Sport Egyesület keretein belül tavaszra már kialakulna egy jó kis atléta csapat. A sportág népszerűsítése érdekében létrehoztunk egy honlapot, címe: www.atleta.mlap.hu, ahol nemcsak az edzésekre lehet jelentkezni, hanem az atlétikával kapcsolatos friss hírek is olvashatók.

– Látsz arra esélyt, hogy az atlétika megjelenésével tovább erősödhet a sport szerepe a családok életében?

– Reménykedem! Az iskolákban napi 6-8 órán keresztül elsősorban a gyermekek szellemi nevelése zajlik, ehhez járul még az otthoni tanulás, és a különböző egyéb szellemi foglalkozások rendszere. A fiatalok egészséges fejlődéséhez azonban testedzésre is szükség van! Ebben az atlétika is sokat segíthet, hiszen nagyon sokoldalú képzést nyújt.

Várhegyi Ferenc

Egészség

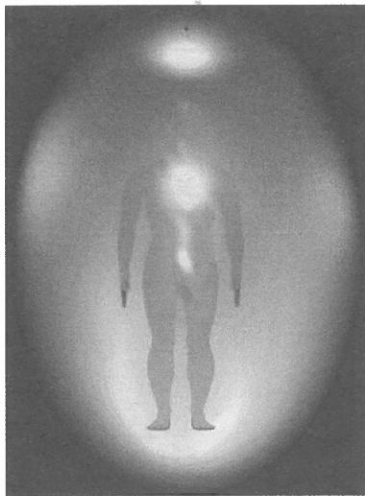
Egészségünkért

Természetes módszerekkel a téli hónapokban is sokat tehetünk az egészségünkért. Ebben az időszakban különösen fontos, hogy a szervezetünk megfelelő állapotban legyen, hiszen így könnyebben védekezhetünk a meghűléses betegségek, és a korokozók ellen. A tájékozódásban ezúttal is Dr. Opál Sándor könyve, a Természetes gyógymódok lexikona (OBYOK, 2007) volt a segítségünkre.

Egészségünk megtartásának egyik eszköze, hogy szervezetünket megfelelő energiaállapotba hozzuk. Erre különböző módszerek ismeretesek (jóga, masszáz, mozgás- és oxigénterápiák stb.). Mielőtt azonban ezekhez folyamodunk, célszerű megismernünk az aktuális állapotunkat. Az általánosan ismert orvosi vizsgálati módszerek mellett, ezúttal egy szintén rendkívül hatásos, de talán kevésbé ismert módszert, az auralélmést mutatjuk be.

„Az aura, a természetgyógyászati bioenergetikában az élő és az élettelen testekből kisugárzó energiamezők egyik elnevezése. Az ember esetében az aura a fizikai testet tojás alakban és fátyolszerűen körül vevő energiamezők formájában jelenik meg. A tudományos érte-

lemben vett aura, az adott anyagra és annak vegyi összetételére jellemző színű és hullámhosszúságú biomágneses energiarezgés. Az embernél az aura színe és az alakja nagymértékben függ az egyén lelki-és egészségi állapotától, valamint egyéniségétől is.”

„Az auralélmés bioenergetikai szakkifejezés, amely alatt az aura meghatározott szempontok szerinti részletes vizsgálatát értik.”

Az auralélmés egyik nagy előnye, hogy segítségével már a fizikai tünetek jelentkezése

előtt fény derülhet a betegségekre, vagy a várható problémákra, illetve segít, a már meglévő betegségek pontos diagnosztizálásban. Auralélmést természetesen csak megfelelően képzett szakemberrel végeztessünk.

Az auralátáshoz-elemzéshez kapcsolódik a bioenergetika értelmezése is. „A bioenergetika az élő szervezettel kapcsolatos tudományok, főként a természetgyógyászat egyik szakterülete, amely a bioenergia tanulmányozásával és gyakorlati hasznosításával foglalkozik. A gyógyító célú felhasználása mellett számos egyéb alkalmazási ágazata ismert. A régi korok államfői, hadvezérei és politikusai mindig igyekeztek olyan embereket is alkalmazni, akik az átlagosnál lényegesen jobb bioenergetikai képességeik révén különleges feladatokat is meg tudtak oldani. Szerke a világon számosan kutatták és kutatják jelenleg is a bioenergetika témaköreit. A volt Szovjetunióban pl. 1922-től kezdve több szigorúan titkos kutatóintézet foglalkozott a gyakorlati hasznosításával. A tudományos kutatások során megbizonyosodott, hogy az ilyen alapvető módszerek közé tartozik pl. a reiki, az auralátás, valamint az aura bőrfelülettel való érzékelése.”

A bioenergetikához kapcsolódó gyógyítási módszerekkel a későbbiekben foglalkozunk majd.

Várhegyi Ferenc

TEREFPUTÁS

Az ultrafutó

Kimmel Pétert sokan ismerik Vörösvárott, a 31 éves postással a hétköznapiakon gyakran találkozhatnak az emberek. Azt azonban csak kevesen tudják, hogy hétvégeken egy különleges szenvedélynek, az ultra terepfutásnak hódol.

– 1994-ben kezdtem el teljesítménytúrázni a barátaimmal – avat be Péter a kezdetekbe. – A terézvárosi Kereskedelmi Szakmunkásképző Intézetbe jártam, ahol a matematikatanárom, Alpár András kijelentette, ha valaki teljesít egy 50 km-es túrát, kap egy ötöst, ha ötöt csinál végig, nem bukattja meg. Nekem ugyan nem volt erre szükségem, de próbaképpen részt vettem egy budai 50 km-es túrán. Végigmentem, de utána egy hétig járni is alig tudtam.

– Akkor miért folytattad?

– Mert megszerettem. Az első néhány túrán elég sokat szenvedtem, mégis egyre inkább rábredtem, hogy a túrázás remek dolog. Ma már bármikor végig megyek egy túrán – legyen az bármilyen hosszú. Sőt, ma már nemcsak résztvevője, hanem szervezője is vagyok a különböző túráknak, versenyeknek.

– Ne szaladjunk ennyire előre, térjünk még vissza a tanulmányaidhoz. Úgy tűnik, hogy az egykori tanárod óriási hatással volt rád.

– A jelenlegi életem fő vonulatát tőle kaptam meg. Meghalt a felesége, egyedül maradt négy gyerekkel, és ekkor a túrázás adott neki erőt a nehézségek elviseléséhez. Ez óriási hatással volt rám. Ma, közel a hetvenhez, még mindig a hegyeket járja, 100 km-es túrákon vesz részt. S ha kérem, a saját rendezvényeinken segít. Nagyon tisztetem őt.

– Nem csodálom... De maradunk nálad. Mihez kezdél az iskola után?

– Hentesnek tanultam, egy évig dolgoztam is szakmámban Vörösvárott. Aztán leérettségiztem, és végül elkerültem a Postához, ahol a mai napig is dolgozom. Szeretem ezt a munkát, mert mellette van időm a természetjárásra. Számomra nagy élményt jelent a természetben járni-futni, ilyenkor csodálom a természet szépségeit és elrugaskodom a hétköznapi ügyes-bajos dolgoktól.

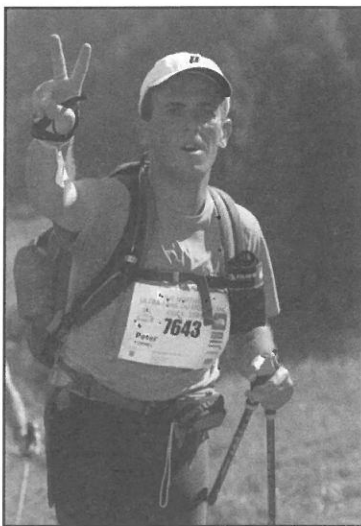
– Mit szeretsz a természetben a legjobban?

– A magas hegyeket, amelyek egészen más dimenziót jelentenek, mint a mi kisebb hegyeink. De bárhol jól érzem magam, ahol például föl lehet fedezni a felszíni formák kialakulásának nyomait, vagy a természet egyéb csodáit. Sajnos, ma már egyre többször találkozom az emberi butaság nyomaival is, de ez már egy másik téma.

– Egyetértel. Hogyan mélyedtél bele egyre jobban a túrázásba?

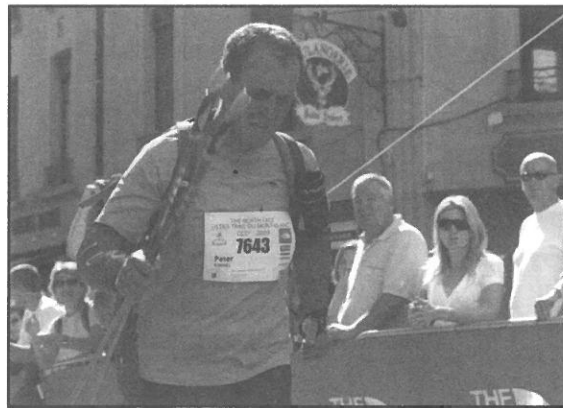
– 1997-ben beléptem a Magyar Vándorok Teljesítménytúrázó Egyesületbe. Ekkor már versenyszerűen túráztam, a Magyar Sportturisztikai Szövetség bajnokságában vettem

részt. Egyéni és csapatversenyben is indultam. 1999-ben csapatban harmadikok lettünk, egy évre rá elsők, de olyan visszasságokat tapasztaltunk, hogy azt mondtuk, inkább töröljék az eredményeinket. Megfogadtuk, csak akkor térünk ide vissza, ha három évig minden rendben megy a szövetségben. Eltelt 9 év, és még mindig kívülállók vagyunk.

– Ennek ellenére megtaláltad a helyed. A túrázást értem, de miért kezdted el mellette az ultrafutást is?

– Először csak a saját kedvünkre futottunk egy barátommal. Egyre jobban belejöttem, és

elkezdett vonzani a dolog. Már 1998-ban végigkocogtunk egy 100 km-es túrát, amelynek a szintideje 24 óra volt. Én 14 óra 38 perc alatt teljesítettem a távot. Másnap még elindultam egy aszfaltos futóversenyen is.

– Te aztán nem tréfálsz! Pedig, ahogy elnézlek, erős a testalkatod, nem rólad mintáznák meg a klasszikus hosszútávutó alakját.

– Sosem voltam vékony, de a hegyeket mégis bírom. Ha jól összeszámolom, az itthoni versenyek mellett már 10 országban vettem részt, 10-130 km-es túrákon.

– Magyarországon melyik volt a legnehezebb versenye?

– Már hétszer teljesítettem a mátrabérci viadalt, amelynek a szintkülönbsége 3100 méter.

– S külföldön?

– Idén augusztusban részt vettem a világ egyik legnehezebb alpesi versenyén, a franciaországi Ultra-Trail Du Mont Blanc (UTMB) viadalon. A rajt az 1220 méter magasban fekvő Courmayeurban, a cél Chamonixban volt. Ez volt életem eddigi legnagyobb élménye. A nehézségekre jellemző, hogy tavaly az 1800 induló helyre 6000-en jelentkeztek. Idén is rengetegen szerettek volna elindulni az UTMB-n, a Mont Blanc-kerülő versenyen. A rendezők csak megfelelő viadalokon minősült versenyzők nevezését fogadták el, köztük az enyémet is. Én nem a leghosszabb, 166, hanem a 98 km-es, 5600 méter szintkülönbségű távon indultam el – kezdésként nem is mertem volna többet bevállalni. A szintidő 26 óra volt. Mindenki kapott a csuklójára egy leszedhetetlen chipet, a rajtszámot is ellátták egygyel, és ellenőrizték, hogy a hátizsákban bent vannak-e a kötelező felszerelések (személyi iratok, 1 literes palack, síp, izofólia, szél- és vízálló kabát, 2 lámpa tartalék elemmel stb.)

Végül 1866-an indultunk a versenyen, a rajtnál és az utak mentén több ezer néző biztatótt bennünket – fantasztikus volt a hangulat. A második ellenőrző pont 2584 méter magasban volt, ide több mint 3 óra futás-gyaloglás után értem el. Az egyik legnehezebb rész a Ferret-hágóig (2537 m) vezető útvonal volt, mire ideértem, már közel hét és fél órája voltam úton. A hegytetőn oxigénsátrak vártak ránk. Szűrőketkor már Svájcban jártunk – az emberek mindenütt nagyon segítőkészek voltak.

12 óra elteltével már közel 55 km-t tettem meg. A folytatásban a felcsapódó kövek szétverték a sarkamat, de a vérzés ellenére mentem tovább. A pihenőhelyeken étellel-itallal vártak minket, valóban elég volt csak tartalék élelmiszert magunkkal vinni. 20 és fél óra után 80 km-nél jártam, ekkor tudatosult bennem, hogy nagyon kell sietnem, ha időben be akarok érni. 23 óra elteltével 87 km-t tettem meg, de még mindig aggódtam a szintidő miatt. Ekkor már rettenetesen fáradt voltam, és a verseny előtt összeszedett megfázásomat is egyre jobban éreztem.

Chamonix felé haladva már többször sírtam, de nem a fájdalom, hanem a rám törő érzelmek miatt. Fantasztikus érzés volt, hogy végül sikerült szintidőn belül, 25

óra 13 perc 56 mp alatt teljesítenem a versenyt. Nagyon boldog voltam. Sokat köszönhetek a segítőknek is, nélküle lehet, hogy kudarcot vallottam volna.

– Gratulálok a sikerhez! Mik a további terveid?

– Folytatom a túrázást-futást, és versenyszervezést, és szeretnék még erre a versenyre is visszatérni.

– Milyen távon?

– Hát... Megfordult már a fejemben a 166 km-es táv is... de az nagyon-nagyon nehéz. Még nem tudom...

Várhegyi Ferenc

Demokraták

Ki emlékszik már pár hónap távlatából a közmeghallgatásra? Elszaladtak a hetek, fontosabb dolgok foglalkoztatták az embereket, olyanok, mint a szegénység, a beiskolázás, a fűtés beindítása.

Elevenítsünk fel néhány momentumot azoknak, akik nem tudtak a fálugyúlésről. Elszomorító, hogy hetven (70) vörösvári lakost érdekelt a költségvetés, az éves tervek és egyáltalán a közügyek. A többi résztvevő hivatali dolgozókból, tervezőkből, képviselőkből állt (megszámoltuk). Ez az érdektelenség azért is lehangoló, mert polgármester úr örömmel jelentette be, hogy tizennygyezzerre emelkedett településünk lélekszáma.

Nemcsak a közmeghallgatáson, hanem városi szóbeszédben is többször felmerült a kérdés: „Hol vannak a polgárőrök?” Reggelente aprócska gyerekek hatalmas táská alatt bóklásznak a 10-es út átkelőhelyein, ugyanis nincs mindenki mellett felnőtt vagy szülő. „Hol vannak a polgárőrök?” – kérdezik tanácstalanul egymást a szülők. Polgármester úr mielőtt átadta a válaszadás lehetőségét Falics Jánosné illetékesnek – elmondta, hogy a „polgárőrség nem kötelező feladat, nem lehet számon kérni, legfeljebb megkérni lehet a polgárőr egyesületet”. Falics Jánosné szintén hivatkozott a „nem kötelező” feladatra, említette, hogy az igazság az, hogy megöregedtek, a fiatalok pedig nap közben dolgoznak. Szóvá tette azt is, hogy az autósok „trágár szavakkal illetik a polgárőröket”. Mindhárom érv szomorú. Szomorú, hogy közfeladatot ellátó személyt becsmérelnek, szomorú, hogy a polgárőrség nem kötelező szolgálat, még inkább, hogy nincs teljesítő polgárőr. Akkor mi lenne a megoldás?

A közmeghallgatásban a résztvevők tájékoztatófűzetében olvasható volt, hogy az önkormányzat évente 800 ezer forint támogatást és autóhasználatot nyújt a városi polgárőrségnek, 700 ezer forintot pedig a ligeti polgárőrség kap.

Polgármester úr közmeghallgatáson elhangzott záró mondatit megszíveltük, miszerint a „demokráciához demokraták is kellenek, akik nem sajnálják az időt és a fáradságot a célok érdekében”.

Október 10-re Kósa Lajos debreceni polgármester önkormányzati tüntetésre hívta az ország polgármestereit, a képviselőket és a hivatali dolgozókat, hogy tiltakozzanak együtt az önkormányzatokat érintő elvonások miatt. Minden településnek joga van az iskolájához, a templomához, a kultúrájához, a rendőreihez. Követeléseikben állt az is, hogy csak úgy kapjanak kötelező feladatot az önkormányzatok, ha a feltételek biztosítottak. A költségvetés elfogadásával az önkormányzatok csődbe mennek, nincs tartalék, nincs több hitel. 3200 önkormányzat polgármestereiből, képviselőiből, hivatalnokaiából hétezer jelentek meg a demonstráción. Vörösváriak kevesen voltak, annál több volt a kifogás a távolmáradás miatt.

Most is érvényes Gromon István polgármester mondata: „a demokráciához demokra-

ták is kellenek, akik nem sajnálják az időt és a fáradságot a célok érdekében”.

Az egymás iránti bizalom, az összefogás, a szolidaritás és a bátor hazaszeretet hiányzik az egész országban, így Vörösváron is.

U. i.: Az ötvenhatos forradalom legádázabb napja november 4-e. Ez a nap is egyike azoknak, amire rátelepedett a gyász. Szovjet tankok lepték el Budapestet és az országot, leverték a forradalmat. Erről a gyásznapról minden évben sok jó érzésű ember megemlé-

Körösy János, a Fidesz helyi szervezetének elnöke az október 10-i tüntetésen

kezik, gyertyát gyújt, fejet halt a meggyilkolt emberek emléke előtt. Így teszik ezt minden évben a nemzeti körök. Am idén november 4-én döbbenetes látvány fogadta a gyászolókat a vörösvári Hősök terén. Lepusztított emlékmű, gyönyörű hófehér virágos nemzeti koszorúktól megfosztott tér. Kit zavart ez a látvány? Hát ennyit ér hőseink mártírsága? Volt, aki

november 4-én délelőtt helyezte el a kegyelet virágait. A virágok nem fagytak le, nem száradtak el, teljes pompájukban figyelmeztették a járókelőket a tragédiára. Vajon mit szólnak a pártok, az egyesületek, az intézmények, akik 100000 forintos nagyságrendet is meghaladó koszorúikat kidobták? Micsoda érzéketlenség!

Természetesen semmilyen szándékosságot nem feltételezünk, az okokat a nemtörődömséggel és a hiányos történelemismerettel magyarázzuk. Kérjük, hogy ez a jövőben másképp legyen!

Dr. Gábeli Zoltánné

Hová lettek a koszorúk?

A fenti olvasói levélben megfogalmazott észrevétellel kapcsolatban a Vörösvári Újság megkérdezte Gromon István polgármestert, aki az alábbi tájékoztatást adta:

„Tavaly az október 23-i ünnepség utáni napokban nagy szél fújt, felborította a koszorúkat, amelyeket aztán randalírozó sihederek még szétrugdostak.

Több lakossági panaszbejelentést kaptam, hogy milyen kegyeletstörtő hanyagság, hogy az október 23-i koszorúkat heteken keresztül ott hagyja az önkormányzat ebek harmincadján.

Ezért az idén jó előre kiadtam az utasítást a Hivatalnak, hogy az ünnepség után 10 nappal szállítsák el a koszorúkat, és takarítsák össze az emlékművek környékét.

Nem tudunk arról, nem jelezte senki, hogy vannak ott még olyan virágok, koszorúk, amelyeket az elhelyezőik még további megemlékezés céljából ott szeretnének hagyni. Ha szóltak volna, akkor természetesen semmi akadályja nem lett volna, hogy ezek a virágok, koszorúk ott maradjanak.”

– a Szerk.

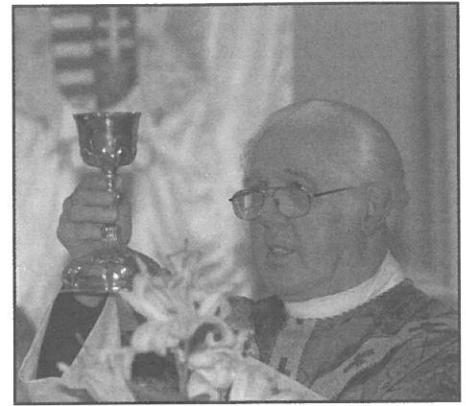
Emlékmise Vörösváron

A pilisvörösvári Nagytemplomban rendezett emlékmisé a KDNP október 22-én az 56-os forradalom előestéjén. Az ökumenikus szertartást Ott József katolikus káplán úr tartotta. Az aradi vértanúk bátorságát, hazaszeretetét állította szembe a mostani ifjúság tétlenségével. A mai ember legnagyobb hibája, hogy „nem tudja elkötelezni magát egy eszméért, a hazáért. Hazafinak lenni kötelesség!” – fejezte be prédikációját az atya.

Pánczél Tivadar református lelkész a szeretet átható erejére helyezte a hangsúlyt.

Az emlékmiséen részt vett dr. Simicskó István országgyűlési képviselő is, akit baráti beszélgetésre és aktuálpolitikai témák megvitatására hívott a pilisvörösvári KDNP elnöke, Fodorné Gilinger Mária és a Fidesz elnöke, Körösy János.

Dr. Gábeli Zoltánné

Meghívó

A Jobbik Pilisvörösvári Szervezete szeretettel vár mindenkit a

Trianoni Emlékmű felavatására,

melynek helyszíne:
Pilisvörösvár, Hősök tere.

Időpont: 2009. december 05. 11.00 óra

Beszédet mond:
Murányi Levente, a Jobbik alelnöke
Dr. Lenhard Balázs országgyűlési képviselő

Köszönet

A Szebb Környezetünkért Egyesület köszönetet mond mindazoknak, akiknek segítségével 2009. november 8-án, vasárnap a ruhamagyűjtést sikeresen megszervezhettük: a Városi Önkormányzattól dr. Krupp Zsuzsannának, Kun Erzsébetnek és Váradi Eszternek, a Gradus Egyesületnek és Óvodának, valamint Egri Gábornénak, Fetterné Denk Évának, Hegyvári Istvánnénak, Wieszt Pálnénak.

Idén éppen öt éve annak, hogy a ruhamagyűjtéseket megkezdjük, abban a reményben, hogy nem Vörösvár külterületére kerülnek a feleslegessé vált ruhadarabok, hanem kimosva, kivasalva kulturáltan megszervezve a rászoruló családokhoz.

A következő ruhamagyűjtést 2010. március 28-ára tervezzük. Tájékoztatjuk az adományozó vörösváriakat, hogy a megmaradt ruhaneműket az óbudai Máltai Szeretetszolgálat vette át.

Környezetvédelmi programunk utolsó kiadványa a „Tégy valamit az energiatakarékosságért!” hamarosan a postaládákban.

Temesvári Anna
elnök

Meghívó

A KDNP és a FIDESZ Pilisvörösvári Szervezete szeretettel meghívja Önt és kedves családját vörösvári művészek közreműködésével tartandó

ADVENTI KONCERTRE

2009. dec. 11-én (pénteken) este 6 órakor
Helyszín: Bányatelepi Szt. Borbála templom

„Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön béke, és az emberekhez jóakarát.” Lukács evangéliuma 2:14

Karácsonyi koncert

2009. december 23-án
szerdán, 18 órakor

Pilisvörösváron a Mű-hely Galériában
(Hunyadi u. 70.)

Szeretettel várunk minden érdeklődőt!

PILISVÖRÖSVÁRI
BAPTISTA KÖZÖSSÉG

www.pvbk.hu

Hatvannégy Vármegye
Ifjúsági Mozgalom
Pilisvörösvár

www.pilisvorosvar.hvim.org

November 20. 18:00 – Kovács Balázs előadása:
Ős-Buda kutatás a Pilisben (Mű-Hely Galéria)

(Mű-Hely Galéria: Pilisvörösvár, Hunyadi János u. 70)

December 5. 14:00 - Kopjafaállítás és megemlékezés
a kettős állampolgárságról szóló népszavazás
évfordulóján.

Pilisvörösvári Református Egyházközség Temploma
Pilisvörösvár, Vágóhid u. 1.

December 12. 10:00 - Rovásírás-oktatás kezdőknek
Helyszín: Mű-Hely Galéria

(Folytatás: minden hónap második szombatján)
www.rovatmagazin.hu

Programjaink ingyen látogathatók!

Érdeklődni: www.pilisvorosvar.hvim.org
hvim.pilisvorosvar@gmail.com
06-20-476-16-27

Hagyományteremtő Karácsonyi Koncert Pilisvörösváron

Szeretettel meghívjuk a
Pilisvörösvári Német Nemzetiségi Fúvószenekar
– Werischwarer Blaskapelle által szervezett
Hagyományteremtő Karácsonyi Koncertre,
a Pilisszentiváni Német Nemzetiségi
és a Solymári – Schaumarer Musikanten Fúvósok
közreműködésével, melyet

2009. december 20-án,
vasárnap 16 órától
a Zeneiskola dísztermében tartunk.

A belépés ingyenes!

Mindenkit szeretettel várunk!

A rendezvényt támogatja a Pilis-Buda-Zsámbék Többcélú
Kistérségi Társulás.

Decemberi programok Pilisvörösváron

A Művészetek Háza programjai

Szabadság utca 21. (Bejárat a Major utca felől)

- 06.10-19 **Adventi vásár.** Helyszín: Városháza előtt
 11. 6. A város óvodásainak és iskolásainak ünnepi műsora
 15. 6. Óvodások és iskolások ünnepi műsora
 16. 6. A Hetedhét együttes betlehemes koncertje
 Napközben: kézműves kirakodó vásár, kézműves játszóház, betlehemi jászol kiállítás, vásári finomságok
 Az Adventi vásár támogatója a CIB Bank.
08. **Nagyapám betleheme** – a Los Andinos együttes karácsonyi műsora – Jegyár: 450 Ft.
 Információ: Tárnok Ákos 06 20 9267 630
 10 órakor óvodásoknak, 14 órakor iskolásoknak
12. 15-18 **„Kis karácsony, nagy karácsony”** – barkácsolás a Nagycsaládosok Pilisvörösvári Csoportja szervezésében – díszek, ajándékkötletek, meglepetés
19. 18 **A Zeneiskola hagyományos karácsonyi koncertje**
 20. 16 **A Német Nemzetiségi Fúvószenekar karácsonyi koncertje**
 27. 16 **A Német Nemzetiségi Vegyes Kórus koncertje**

Az Adventi Vásár támogatójaként vesz részt a **CIB Bank Zrt. Pilisvörösvári Fiókja** (Pilisvörösvár, Gesztenye utca 1.).

Külön sátorban meglepetéssel, játékkal várjuk az érdeklődőket a vásárban, majd 2009. december 07-től 11-ig a fiókban folytatjuk az adventi hangulatot.

Minden meglévő és leendő ügyfelünk **extra** ajándékban részesülhet! Keresse kollégáinkat a vásár helyszínén!

A Városi Könyvtár programjai

Fő utca 82.

- 01-22-ig **„Betlehemi jászol”-kiállítás**
 04. 14. 6 **„Várjuk a Mikulást”** – mese – vers – kézműves foglalkozás kisiskolásoknak.
Könyvkiállítás. Könyvajánló az adventi és karácsonyi készülődéshez
 09. 17. 6 **A Szébb Környezetünkért Egyesület évzárója** (zártkörű rendezvény)
 11. 14. 6 **Luca napi népszokások** – mese – vers – kézműves foglalkozás kisiskolásoknak.
 12. 15. 6 **A Kertbarát Kör évzárója** (zártkörű rendezvény)
 18.14.6 **„Karácsonyi készülődés”** – mese – vers – kézműves foglalkozás kisiskolásoknak.

A „Ringató” foglalkozásai hétfőnként 10-11 óráig kerülnek

A Mű-hely Galéria programjai

(Hunyadi u. 70.)

04. 18 **Jön a Mikulás.** Előadó: Színházikó Társulat. (Csomagot névvel ellátva lehet hozni.) Szeretettel várunk kicsiket és nagyokat! (A belépés ingyenes!)
11. 19 **Alkotói est.** Rendhagyó módon a Pilisi Alkotó Kaptár Egyesület tagjai állítják ki az alkotásaikat és adják a kulturális műsort. Vers, próza, zene, ének, tánc.
KIÁLLÍTÓK: Bajnok Béla, Bihari Sándor, Cseróhádi Kovács István, Czeglédi Gizella, dr. Czeglédi Katalin, Czirok Ferenc, Hajkó Zsuzsanna, Kiss Kálmán, Komóczy Erzsébet, Kovács Alexandra, Kovács Gabriella, Kovács Sylvia, Kozek Péter, Magyar Ari, Manhercz, Orsovai Valéria, Scheller Kitti, Schranz Lajos, Töll Tünde (festőművészek, szobrász, keramikusok, gyapjúművész)
KÖZREMŰKÖDNEK: Bendúr István, Czeglédi Gizella, Hoffer Károlyné, Király Nóra, Magyar Ari, Mészáros Anett, Türkösi Attila, Ujházy Anna, Ujházy Márton, Ziegler Márton, Mákvirágok Színkör, Veterán Barbik, Vörösvári Színkör.
 Szeretettel várunk minden kedves érdeklődőt!
 (A belépés ingyenes!)

A Városi Napos Oldal Szociális Központ programjai

(Rákóczi u. 5.)

Az idősek klubjában

- December 4. Mikulás fesztivál
 December 8. Egészségügyi előadás az emésztési panaszokról
 December 14. Sváb délelőtt
 December 23. Karácsonyi ünnepség

A családsegítő szolgálatnál

Álláskeresők klubja. Minden héten csütörtökön 10 órakor kezdünk. (december 3., 10., 17.)

Piactér. A hely, ahol önzetlenül felajánlhatja megunt bútorait, tárgyait, illetve ahol közzé teheti kívánságait. Ez ügyben bármikor (hétköznap 8-16 h között) keresheti szolgálatunkat

Filmklub. Minden hónap utolsó csütörtökén (december 3-án) 16 órától a Friedrich Schiller Gimnázium Kollégiumában. A részvétel ingyenes.

Noé bárkája – önszolgáltató csoport december 18.-án 13:00 - 14:00 óráig. Itt a helye, ha segítené, vagy ha segítségre szorul. Célunk kölcsönös segítő kapcsolatok kialakítása.

Álláskereső tréning december 15.-én kedden 10-11 óráig. Itt kipróbálhatja magát! Válgon profi álláskeresővé, és álljon be mihamarabb a reggelente munkába indulók sorába! (Tréningek, interjúk, tanácsok)

A Szív Útja Szakrális és Gyógyító Központ

Pilisvörösvár, Fő út 59. • (20) 946 9598, (70) 419 9234
 belsobarlang2@gmail.com • http://szivutja.belsobarlang.hu
 (Programjainkra bejelentkezés szükséges!)

04. **Vendégünk Enrico zenei médium.** 13 órától egyéni aurazene. 18 órától meditációs zenés vetítés
 13. 16 **Puzdra – őseink világhírű kommunikációs rendszeréről tart előadást Kiss Imre**
 19.18 **A Pilis-rejtély – Aradi Lajos piliskutató előadássorozata**
 20. 17 **Ünnepi koncert és örömmzenélés.** Az ország komoly- és könnyűzenei élet szereplői közül több mint tizen ezen az estén együtt zenélnek.

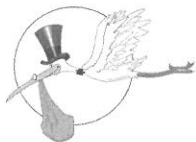
Házasságot kötöttek

2009. 10. 03.

Horváth Attila és Feldhoffer Zsuzsa

Megérkeztek

09. 28. **Holló Szofi**, Holló Attila és Záhonyi-Ábel Mónika leánya

10. 17. **Pastucha Anna**, Pastucha József és Grimm Györgyi leánya

10. 19. **Rádlér Áron**, Rádlér Gábor és Fazekas Andrea fia (4550 g, 59 cm)

10. 22. **Bálint Dominik Martin**, Bálint Balázs és Oberle Krisztina fia (4700 g, 61 cm)

11. 05. **Straub Nóra**, Straub István és Viorica Enikő leánya (4050 g, 56 cm)

11. 01. **Halmschláger Máté**, Halmschláger Zsolt és Fodor Anikó fia

Bőrgyógyászati rendelés

2009. november 1-jétől bőrgyógyászati szakrendelés indult szerdánként 8:30-12:30 óra között a Szakorvosi Rendelőintézetben.

GYÓGYÁSZATI és EGÉSZSÉG BOLT

Lúdtalpbetét készítése egyedi méretek alapján podoszkópos talpvizsgálattal (időpont egyeztetés szükséges!)

Cím: Solymár, Terstyánszky u.2.
Tel: 70-3399322
Nyitva tartás: H – P: 11-18, Szo: 8-12
www.kristofy.hu

Vörösvári Újság Werischwarer Zeitung

Pilisvörösvár Város Önkormányzatának közéleti havilapja

Felelős kiadó:
a Városi Könyvtár vezetője

**Felelős szerkesztő és
tördelőszerkesztő:**
Fogarasy Attila

Rovatszerkesztők:
Dr. Hidas Ildikó (kultúra)
Dr. Müller Márta (nemzetiség)
Várhegyi Ferenc (sport)

Online szerkesztő:
Schuck Béla

**A szerkesztőség
elérhetőségei:**
Pilisvörösvár, Puskin u. 8.
06-30-228-0262
(Elérhető: 14 óra után!)
E-mail: ujsag@pilisvorosvar.hu

Nyomdai munka:
Virágh Béla

ISSN 1417-6823

Megjelenik 1400 példányban.

Köszönjük, hogy az újságot árusítják:

CBA Profi-Hús Kft., Barkácsbolt, Halm-schláger élelmiszerbolt, Havas kiskereskede-
s, Hidas vegyeskereskedés, Koller
elektronika, Krivinger zöldségesbolt,
Krausz mezőgazdasági bolt, Liget ABC,
Margit minimarket, Mega Shop, Sikari
gyógyszertár, Sváb pékség, Tácsik pékség,
Városi könyvtár, Vízöntő gyógyszertár

A Vörösvári Újság következő számának
lapzártája: 2009. december 10.,
tervezett megjelenése: december 20.

Hirdetési díjaink:

Hátsó borító: ..... 80 000 Ft
1/1 oldal ..... 40 000 Ft
1/2 oldal ..... 20 000 Ft
1/4 oldal ..... 10 000 Ft
1/8 oldal ..... 5000 Ft
1/16 oldal ..... 2500 Ft

Színes hirdetés: 25% felár
(Az árak az áfával együtt értendők!)

Eltávoztak

10. 26. **Forgács Lajos**, Sallai Erzsébet férje, 61 éves, Szondi u. 102.

10. 27. **Hamar István**, Szallár Mária férje, 71 éves, Mária u. 2.

11. 02. **Jurák Henrik Antal**, Manhertz Irma férje, 74 éves, Jókai u. 8.

11. 03. **özv. Ziegner Antalné**, 88 éves, Bányató u. 7/a

11. 06. **özv. Keppler Jánosné**, szül. **Krupp Gizella**, 80 éves, Dózsa Gy. u. 65.

11. 13. **özv. Brandhuber János**, Szommer Mária férje, 63 éves, Béke u. 14.

Az ELMŰ felhívása

Megnyílt az ELMŰ Ügyfélszolgálati irodája, Pilisvörösvár, Fő utca 134. szám alatt (Görgey lépcsőtől még az állomás felé, a Palánta iskola után, Müller papír előtt. Az épületen tábla jelzi az irodát.)

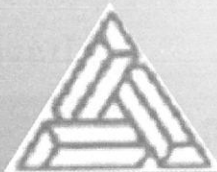
Nyitva tartása:
Csütörtök: 16 - 20 óra
Pénteken: 8 - 12 óra között

Vörösvári Újság online

www.pilisvorosvar.hu/vorosvariujsg

FEINGOLD

PIK-PAK KKT. ÉKSZERÜZLET
PILISVÖRÖSVÁR FŐ ÚT 101.

Kedves vásárlóink!

Köszönjük a felénk irányuló megtisztelő aggodalmukat!

Továbbra is várjuk üzletünkbe a már megszokott áru kínálattal, **ünnepi akcióinkkal!**

A hirdetést felmutatók további kedvezményben részesülnek.

ÉPÍTŐIPARI KÖLTSÉGVETÉS KÉSZÍTÉSE
 családi házak kivitelezéséhez, hitelkérelmekhez

Nick Jenő

építőipari árkalkulátor,
 beruházásszervező

Tel.: 06-20-2833-635 E-mail: jeno.nick@gmail.com

P & T
T:26-330-756
autószerviz

Pilisvörösvár, Dugonics utca 15
Nyitvatartás: H-P 8.30-16.30

- benzines és dízel zöldkártya
- futómű, motor, elektromos hibák javítása
- eltárolt hibakódok olvasása, törlése
- időszakos szervizelések, gk. vizsgáztatása
- korszerű műszerek, színvonalas kiszolgálás
- olajserviz a kijelző visszaállításával

Mobil 1

GUTMANN
 MESSTECHNIK

JOGPONT
 Hálózat

Jogi segítség a munka világában
menedzser - ügyes - tanácsadóiroda

Országos jogsegély szolgálatunkban szakemberek nyújtanak segítséget munkavállalók, egyéni vállalkozók, kis- és középvállalkozások számára a munka világát érintő problémáik megoldásához. A tanácsadás teljesen díjmentes, előzetes bejelentkezés nem szükséges.

Az Önhöz közeli ügyfélfogadási helyszínek és időpontok:

Pilisvörösvár, Fő út. 47. (Ipartestület) kedd 15.00 - 17.00
Szentendre, Bercsényi u. 3. csütörtök 15.00 - 17.00
Dorog, Otthon tér 1. csütörtök 14.00 - 16.00
Esztergom, Rudnai tér 3. páros hét, péntek: 11.00 - 13.00,
 ptrl. hét, péntek: 15.00 - 19.00

Budapesten:

II. Ürömi út 8.
 V. Falk Miksa u. 28. II. em. 2/A.
 V. Kálmán Imre u. 20.
 VI. Városligeti fasor 46-48.
 VI. Benczúr utca 45.
 XI. Tétényi út 100/c.
 VIII. Magdolna u. 5-7.
 XIII. Kassák Lajos u. 69-71.
 XIV. Tökölly út 58-60.
 XIV. Álmos vezér útja 58.
 XXI. Árpád utca 1.

péntek 13.00 - 15.00
 szerda és csüt. 14.00 - 16.00
 szerda 13.00 - 17.00
 szerda és csüt. 15.00 - 18.00
 kedd 16.00 - 18.00
 kedd 14:30-16:30
 csütörtök 17.00 - 19.00
 hétfő 12:30 - 16:30
 szerda 13.00 - 15.00
 szerda 15.00 - 17.00
 csütörtök 16.00 - 18.00

További információkhoz a www.jogpont.hu és a
06 1 321-6673 telefonszámon juthat.

A projekt az Európai Unió támogatásával,
 az Európai Szociális Alap
 társfinanszírozásával valósul meg.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
 Új Magyarország Fejlesztési Terv
 Új Magyarország Fejlesztési Terv

Új Magyarország
 FEJLESZTÉSI TERV

Megérkezett az Enquist cipő!

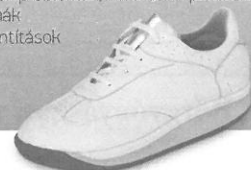
Az ENQUIST a SOFTY cipő továbbfejlesztett gyártástechnológiájára épülő termékcsalád. Instabil talpszervezet, flexibilis bokamegtámasztás és a gördülő talp különböző méretű meg a hagyományos cipőktől. 25-43-as méretben kapható.

Az Enquist cipő használatával megelőzhető, ill. kezelhető problémák:

- lúdtalp, előláb problémák, bűtyök, kalapácsujj, sarok problémák, Achilles-ín panaszok
- izületi problémák (boka, térd, csipő), gerincproblémák
- izomgyengeség, panaszok, helytelen járásképek, sántítások
- vénás problémák, visszerek, elhízás

Számláinkat az Egészségpénztárak elfogadják!

Gyógyászati és Egészség Bolt
 Solymár, Terstyánszky u. 2.
 H-P: 11:00-18:00, Szo: 8:00-12:00
 Tel: 0670 3399 322
www.kristofy.hu

Built on Softy System™
enquist.

Frizura Futár

A szépség hához jön!

Bármilyen frizurát elkészítünk Önnek otthonában!
Otthoni fodrász szolgálat!
 Kényelmes, gyors, megbízható!

Női-Férfi-Gyermek fodrász

E-mail: frizurafutar@citromail.hu

Telefon: 06-30-664-7779

Lelkes, tapasztalt, vizsgáztatói joggal rendelkező némettanár vállal kezdőtől a nyelvvizsgáig németoktatást, korrepetálást, nyelvvizsgafelkészítést minden korosztály számára. Tel.: 20 386 1109.

SZAUER®
PARKETT

EXKLUZÍV FAPADLÓK

Parketták

Furnérozott szegélylécek

Melegburkolati segédanyagok

Ápoló- és tisztítószer

www.szauer-parkett.hu

(06 26) 560 125

Solymár, Terstyánszky Ödön út 100.

GÓLIÁT GUMIKLINIKA
HASZNÁLT ÉS ÚJ ABRONCSOK
EXTRÉM MÉRETEKBEN IS

KÍNÁLATUNKBÓL AJÁNLJUK:

* gumiszerelés	- Hankook W440	9600.-
* centrírozás	155/70 R13	
* javítás	- Matador MP 52	13500.-
* új és használt gumiabroncs értékesítés	185/65 R14 - Bridgestone LM 25	16500.-
* alu- és lemezfelnik eladása	195/65 R15 - Matador MPS 520	18800.-
* új és használt motorabroncsok	195/70x15C - Pirelli Sottozero	37500.-
* alu- és lemezfelnik javítása	225/55 R16	

Szerelés: - lemezfelni 1000 Ft/db
- alufelni 1300 Ft/db-tól

(A nem nálunk vásárolt új abroncs szerelése esetén felárat számítunk fel.)

www.goliatgumi.hu

Góliát 2003. Bt.
2085 Pilisvörösvár, Budai út 18 A
(Toyota kereskedés mellett)
Tel.: 06 30 606 5921, 06 26 331 897

Nyitva:
H-P: 8⁰⁰-18⁰⁰
Sz: 8⁰⁰-12³⁰

GP PROTOKOLL
GALÉRIA

eredetit
minden
alkalomra

Grafikavásár!
2009 decemberében

Piliscsaba
2-3., szerda, csütörtök, 9:00-15:00, és
9-10., szerda, csütörtök, 9:00-15:00
P.P.K. Egyetem, Ambrosianum aula

Piliszentiván
7., hétfő, 9:00-16:00,
Polgármesteri Hivatal

Pilisvörösvár
3., csütörtök, 12:00-16:30
Német Nemzetiségi Ny.O. Ált. Isk., Templom tér 19.
8., kedd, 12:00-16:30
Ligeti Cseperedő Óvoda, Szabadság u. 71.
11., péntek, 12:00-16:30
Ligeti Cseperedő Óvoda, Zrínyi u. 48.
12. szombat, 15-17h
Gradus Terem (bejárat Solymár u. felől)
14., hétfő, 12:00-16:30
Német Nemzetiségi Óvoda, Rákóczi u. 6.
15., kedd, 12:00-16:30
Német Nemzetiségi Általános Iskola, Vásár tér 1.
17., csütörtök, 12:00-16:30
Széchenyi Utcai Tagóvoda, Széchenyi u. 5.

www.protokoll-galeria.hu

55

55

55

Felvételeink 2009. október 31-én készültek a Pilisvörösvári Német Nemzetiségi Táncegyüttes megalakulásának 55. évfordulójára rendezett műsoros esten a Zeneiskola nagytermében.

(Fotók: Fogarasy Attila)